

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE STARI GRAD SARAJEVO

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3590-7/22

Sarajevo, septembar 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD.....	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta	14
5.2	Izještavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	16
6.1.1	Prihodi	16
6.1.1.1	Prihodi od poreza.....	16
6.1.1.2	Neporezni prihodi	16
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	20
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	20
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	20
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	22
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	24
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	26
6.1.2.5	Izdaci za kamate.....	28
6.1.2.6	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	28
6.1.3	Finansijski rezultat	29
6.2	BILANS STANJA.....	30
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	30
6.2.1.1	Novčana sredstva.....	30
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	30
6.2.1.3	Kratkoročni plasmani.....	32
6.2.2	Stalna sredstva.....	33
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	36
6.2.4	Dugoročne obaveze.....	36
6.2.5	Izvori stalnih sredstava	37
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	38
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	39
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	39
8.	JAVNE NABAVKE	39
9.	OSTALI NALAZI	42
9.1	Sudski sporovi.....	42
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	42
V.	PRILOZI.....	44
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	44

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Stari Grad Sarajevo (u daljnjem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Kratkoročna potraživanja više su iskazana za najmanje 303.237 KM, jer se dio odnosi na potraživanja koja su naplaćena, ali nije provedeno knjigovodstveno evidentiranje, a dio se odnosi na nenaplativa potraživanja. Zbog navedenog potraživanja nisu realno iskazana, niti je osigurano poštovanje računovodstvenog načela tačnosti i istinitosti iskazivanja poslovnih događaja u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);**
- 2. Tekući rashodi nisu budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na propisanim pozicijama, prema vrstama i potkategorijama kontnog plana, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog izdaci za održavanje cesta u iznosu od 270.043 KM iskazani su na poziciji tekućih transfera umjesto na poziciji izdataka za materijal, sitan inventar i usluge (tačke 5.1 i 6.1.2.3 Izvještaja);**
- 3. Vrijednost stalnih sredstava ne možemo potvrditi jer su u okviru stalnih sredstava u pripremi iskazana sredstva u iznosu od 892.587 KM (školska sportska dvorana i zgrade kolektivnog stanovanja), iako su stavljena u upotrebu, zbog čega nije vršen obračun amortizacije. Također, nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ostala pitanja

U postupku obavljanja finansijske revizije nije nam dostavljena potpisana Izjava rukovodstva u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580 – Pisane izjave, koja se daje u vezi s finansijskom revizijom za 2022. godinu. Izjava se daje za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Također, Izjavom se potvrđuje da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Stari Grad Sarajevo za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2022. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Dodjelom tri parking prostora u zakup neposrednom pogodbom bez javnog oglašavanja, površine 2.714 m² (mjesečna naknada 18.402 KM), nije ispoštovan princip transparentnosti i ekonomičnosti kako je utvrđeno Zakonom o budžetima u FBiH. Zbog navedenog nije osigurana pravična i aktivna konkurencija, a što je imalo uticaj na visinu ostvarenih prihoda Općine. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave, kojim je utvrđeno da se imovinom Općine treba raspolagati u interesu lokalnog stanovništva i s pažnjom dobrog domaćina. Dva ugovora o zakupu parking prostora su zaključena na period od četiri godine, što nije u skladu sa Zakonom o privremenom korištenju javnih površina Kantona Sarajevo (tačka 6.1.1.2 Izvještaja);**
- 2. U Jedinstveni račun trezora nije uključen transakcijski račun preko kojeg se vrši isplata naknada za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, a u Glavnoj knjizi trezora nisu evidentirane transakcije koje proizilaze iz ovih poslovnih promjena. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
- 3. Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem za dio stalnih sredstava i potraživanja, zbog čega godišnji popis nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);**
- 4. Plan javnih nabavki nije sačinjen na način da daje sveobuhvatne podatke po svim postupcima koji se planiraju provesti. U postupku javne nabavke za izvođenje radova na rekonstrukciji Trga oslobođenja – Alija Izetbegović nije traženo pojašnjenje neprirodno niske ponuđene cijene, iako je razlika između prvorangiranog i drugorangiranog ponuđača bila viša od 20%, a za nabavke u vrijednosti od najmanje 126.613 KM nisu provedeni odgovarajući postupci javne nabavke, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine shodno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Statut Općine, kojim se uređuje samoupravni djelokrug Općine, organizacija, ovlasti, način rada njegovih organa i druga pitanja od značaja za Općinu nije usklađen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, iako je obaveza usklađivanja utvrđena navedenim Zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu, odnosno 2007. godine (tačka 4. Izvještaja);
- Općina je 30. 8. 2019. godine zaključila „Ugovor/sporazum o partnerstvu čiji je cilj izgradnja stambeno-poslovnog objekta“ sa „Amkom“ d.o.o. Sarajevo, bez prethodno pribavljene saglasnosti Općinskog pravobranilaštva, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Odlukom o pravobranilaštvu Općine Stari Grad (tačka 6.2.2. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 5. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE /TAČKA
1.	Vršiti identifikaciju i procjenu rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Statut Općine uskladiti s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, te preispitati akte kojima se uređuje upravljanje i raspolaganje imovinom i donositi ih u skladu sa odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.	4.
3.*	Uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.*	Izradu i donošenje budžeta vršiti u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu usvajanja smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period i plana kapitalnih investicija, sačinjavanja operativnih planova, a Odlukom o izvršavanju budžeta urediti strukturu i način izvršavanja rashoda i izdataka budžeta.	5.1
5.*	Rashode i izdatke planirati Budžetom i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
6.	Preispitati odredbe zaključenih ugovora o zakupu parking prostora iz ranijeg perioda, te poduzeti aktivnosti u cilju ostvarivanja prihoda, zaštite imovine Općine i poštivanja principa utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.1.2
7.	Pravilnik o plaćama i naknadama Općine uskladiti s važećim propisima, a obračun dodataka na plaću vršiti u skladu sa Pravilnikom i Zakonom o plaćama i naknada u organima vlasti u FBiH.	6.1.2.1
8.*	Za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.2
9.	Definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama koji se dodjeljuju po odluci načelnika u cilju osiguranja principa transparentnosti kod dodjele sredstava.	6.1.2.3
10.	Utvrđiti način i kriterije za raspodjelu sredstava kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama kako bi se osigurao princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.4
11.	Potrebno je donijeti strategiju razvoja lokalnih cesta, srednjoročni program održavanja i zaštite i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove za lokane ceste i godišnji plan i program održavanja i zaštite i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, u skladu sa Zakonom o cestama u FBiH.	6.1.2.6
12.	U Jedinствени račun trezora uključiti bankovne račune preko kojih se vrše novčane transakcije za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, a poslovne promjene koje se na njih odnose knjigovodstveno evidentirati u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	6.2.1

13.*	Izvršiti sveobuhvatnu analizu potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi, uskladiti vrijednost potraživanja sa kupcima putem izvoda otvorenih stavki i na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere s ciljem realnog iskazivanja potraživanja, a otpis potraživanja vršiti na osnovu odluka o otpisu u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.1.2
14.*	Objekte koji se koriste evidentirati na poziciji stalnih sredstava u upotrebi i vršiti obračun amortizacije.	6.2.2
15.	Nastaviti aktivnosti na rješavanju i utvrđivanju statusa poslovnih prostora i stanova i u skladu s konstatovanim knjigovodstveno evidentirati njihovu vrijednost na odgovarajućim pozicijama.	6.2.2
16.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 26. Računovodstvenih politika za Općinu Stari Grad Sarajevo.	6.2.2
17.	Izveštaje o dugu dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.	6.2.4
18.	Na datum bilansa vršiti usklađivanje dugoročnih obaveza s Federalnim ministarstvom finansija, te knjigovodstveno evidentirati kursne razlike po dugoročnim kreditima, shodno Računovodstvenim politikama za Općinu.	6.2.4
19.*	Izvršiti analizu knjiženja na kontima kapitalni transferi od drugih nivoa vlasti i primici od ostalih izvora domaćeg zaduživanja koja su provedena ranijih godina, te u skladu s konstatovanim i na osnovu adekvatne dokumentacije provesti korektivna knjiženja.	6.2.5
20.	Popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i potraživanja, te izvršiti sveobuhvatno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.6
21.*	Potrebno je da plan javnih nabavki sadrži podatke o svim postupcima koji se planiraju provesti, zahtijevati pojašnjenja neprirodno niskih ponuda i primjenjivati odgovarajuću vrstu postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, te osigurati dosljednu primjenu zaključenih ugovora u dijelu koji se odnosi na poštovanje rokova izvođenja radova.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (osam)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Odluka o izvršavanju budžeta Općine Stari Grad Sarajevo za 2022. godinu;
 - Budžet Općine Stari Grad Sarajevo za 2022. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Stari Grad Sarajevo;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
 - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodatke na plaću i naknade nosilaca funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Stari Grad Sarajevo (u daljnjem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona Sarajevo, uspostavljena Zakonom o obrazovanju općina Sarajevsko polje i Stari grad Sarajevo² i Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.³ Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Kantona Sarajevo, spomenutim Zakonom i Statutom Općine.

Statutom Općine utvrđeni su poslovi iz nadležnosti koji se odnose na: osiguranje uslova za privredni napredak i ravnomjeran razvoj svih područja Općine; donošenje programa razvoja djelatnosti od značaja za Općinu; osiguranje lokalne potrebe stanovništva u oblastima: brige o djeci, obrazovanju i odgoju, radu i zapošljavanju, socijalnoj zaštiti, kulturi, tehničkoj kulturi, fizičkoj kulturi i sportu; vođenje urbanističko-stambene politike od značaja za Općinu i njen razvoj: donošenje detaljnih urbanističkih planova, dodjela korištenja građevinsko- građevinsko zemljišta, stvaranje uslova za izgradnju stanova i briga za zaštitu zraka, tla, vode, zaštitu od buke, zaštitu životinja i bilja, kao i drugi poslovi zaštite okoliša; osiguravanje uslova rada lokalnih radio i televizijskih stanica; osiguranje javnog rada i mira, zaštita građana i imovine; upravljanje općinskom imovinom; vođenje brige o turističkim resursima Općine; donošenje propisa o oporezivanju i na druge načine osiguranje potrebno finansiranje koje nisu osigurali kantonalna i federalna vlast; osnivanje ustanova, preduzeća i drugih organizacija radi ostvarenja određenih interesa i potreba stanovništva te obavljanje upravnih poslove iz svoje nadležnosti.

Napominjemo da Kanton Sarajevo nije u utvrđenim rokovima usaglasio svoje zakone sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, te nije prenio sve nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljene jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom, niti je uredio pitanje nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, njihove odnose i način finansiranja. Shodno tome, dio nadležnosti utvrđenih Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH Kanton Sarajevo nije prenio Općini.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i općinski načelnik (u daljnjem tekstu: načelnik). Vijeće je organ odlučivanja i predstavničko tijelo građana i ima 31 vijećnika. Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način njegovog rada, tok sjednica i druga značajna pitanja vezana za rad i njegovih radnih tijela. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Predsjedavajući Vijeća je Seid Škaljić koji je imenovan 29. 12. 2022. godine, a do tog perioda funkciju predsjedavajućeg Vijeća obavljao je Mirza Batalović.

Jedinstvenim općinskim organom uprave Općine rukovodi načelnik, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine za obavljanje upravnih i stručnih poslova utvrđena su radna mjesta koja se obavljaju van organizacionih jedinica⁴ i osnovne organizacione jedinice: 1) Služba za urbanizam; 2) Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar i stambene poslove; 3) Služba za investicijske i komunalne poslove; 4) Služba za privredu; 5) Služba za finansije; 6) Služba za obrazovanje, kulturu i sport; 7) Služba za lokalni razvoj i poslove mjesnih zajednica; 8) Služba civilne zaštite; 9) Služba za opću upravu i inspeksijske poslove; 10) Služba za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu i 11) Služba za odnose sa javnošću i informacioni sistem. Pravilnikom su utvrđene i posebne službe i sektori i to: 1) Služba kabineta općinskog načelnika i 2) Služba za tehničke poslove i obezbjeđenje.

² „Sl. list SRBiH“, br. 35/77

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06

⁴ Sekretar, viši referent za administrativne poslove, stručni saradnik za administrativno-protokolarne poslove općinskog načelnika i sekretara organa državne službe, stručni saradnik za javne nabavke, viši samostalni referent za javne nabavke, viši referent za javne nabavke i interni revizor

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana su ukupno 364 radna mjesta, a na 31. 12. 2022. godine popunjeno je 208.

Funkciju načelnika obavljao je Ibrahim Hadžibajrić, imenovan 15. 12. 2020. godine, kojem je ovo četvrti uzastopni mandat. Mandat načelniku je prestao na osnovu odluke Centrale izborne komisije od 17. 8. 2023. godine, a nakon održanog referenduma za opoziv načelnika.

Odlukama Vijeća o izboru državnog službenika za vršenje poslova iz nadležnosti općinskog načelnika Općine Stari Grad Sarajevo i rješenjima Vijeća⁵ od 24. 5. 2023. godine i 12. 6. 2023. godine Mirsada Smajić izbrana je i ovlaštena za vršenje poslova iz nadležnosti općinskog načelnika Općine, do okončanja postupka opoziva općinskog načelnika.

Sjedište Općine je u Ulici Zelenih beretki br. 4, Sarajevo.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do septembra 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	U cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, Općina je donijela značajan broj nedostajućih internih procedura i akata, od kojih je dio donesen krajem revidirane godine, a dio početkom 2023. godine.
2.	Usvojen je Pravilnik o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda.
3.	Za svaki otvoreni transakcijski i namjenski račun uspostavljena je evidencija po računima, čime je osigurana transparentnost.
4.	Evidentiranje primljenih grantova za tekuće potpore, projekte ili programe vrši se na osnovu validne dokumentacije, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
5.	Internim aktima propisane su vrste naknada koje nemaju karakter plaće zaposlenih, u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 24/23 i 26/23

6.	U 2023. godini usvojene su pisane interne procedure kojima se uređuju troškovi reprezentacije, a revizijom troškova reprezentacije u 2022. godini nisu konstatovane nepravilnosti.
7.	Troškovi reprezentacije pravdali su se uz prethodno sačinjavanje obrazloženja o povodu nastanka troška, a sredstva reprezentacije korištena su za potrebe obavljanja redovnih poslova i zadataka, te su knjigovodstveno evidentirana na propisanim kontima.
8.	Kapitalna ulaganja u objekte lokalne komunalne infrastrukture koja je u nadležnosti Općine evidentirana su u Glavnoj knjizi na poziciji stalne imovine.
9.	Kapitalni izdaci se planiraju na propisanim pozicijama, a dio koji se odnosi na ulaganja u vlastitu imovinu evidentira se na poziciji investicija u toku, koja se po okončanju radova prenose na stalna sredstva u upotrebu.
10.	Uz finansijske izvještaje izrađuju se zabilješke (Analiza iskaza) u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.
11.	Rashodi i izdaci se stvaraju i odobravaju do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršavanju budžeta Općine.
12.	Rashodi se evidentiraju u periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala, u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja.
13.	Podaci u izvještaju o izvršenju budžeta koji se sačinjava u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH usklađeni su s podacima koji su iskazanim u finansijskim izvještajima.
14.	Transferi se odobravaju i realizuju do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta Općine, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Odluci o izvršavanju budžeta Općine.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Plan nabavki za 2022. godinu je usvojen, ali ne sadrži sveobuhvatne podatke o planiranim postupcima, a uz Budžet nije sačinjen Plan kapitalnih investicija u skladu sa članom 20. Zakona o budžetima u FBiH.
2.	Naknade za ugovore o djelu isplaćivale su se na osnovu dostavljenih izvještaja o radu, ali oni su se zaključivali kontinuirano u toku godine za poslove koji su u nadležnosti Općine.
3.	Započete su aktivnosti na utvrđivanju naplativosti potraživanja i utvrđivanju njihove starosne strukture s ciljem njihovog realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima. Međutim, one nisu okončane, a popisom potraživanja nije izvršena sveobuhvatna analiza iskazanih potraživanja.
4.	Obavještenja o postupcima javnih nabavki objavljuju se u sistemu „e-nabavke“ u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, ali smo revizijom utvrdili da je u pojedinim slučajevima za istovrsne robe, usluge i radove zaključeno više direktnih sporazuma.
Nerealizovane preporuke	
1.	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji službi u Općini Stari Grad Sarajevo uskladiti sa Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova interne revizije u javnom sektoru u dijelu potrebnih uslova za postavljanje rukovodioca i internog revizora.
2.	Rashode u glavnoj knjizi klasifikovati u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i propisanim Analitičkim kontnim planom u cilju pravilnog iskazivanja njihove visine i izvještavanja o izvršenju budžeta.
3.	Izvršiti usaglašavanje stanja stalnih sredstava i izvora sredstava Općine u skladu sa Uredbom o računovodstvu u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
4.	Evidentiranje ulaganja u stalna sredstva koja su iskazana na kontima klase 0 izvršiti u skladu s kontnim planom za budžet i budžetske korisnike.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

1.	U skladu s članom 86. Zakona o budžetima u FBiH usvojiti Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, kako bi se osiguralo da resursi budu korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, istim definisati i procijeniti nivo rizika poslovanja i utvrditi mjere za sprečavanje nastajanja neželjenih dešavanja. Nije vršena ocjena preporuke jer u skladu sa izmjenama Zakona o budžetima u FBiH budžetski korisnici obavezni su urediti sistem interne kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH.
----	---

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu data je ukupno 21 preporuka, od čega je 14 novih i osam preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2014. godinu (četiri nerealizovane i četiri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je sedam preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a dvije su djelimično implementirane.

Revizijom je utvrđeno da je većina preporuka implementirana što ukazuje da je rukovodstvo pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizaciju strukturu, način rukovođenja i poštovanja postojećih propisa.

Statutom Općine Stari Grad Sarajevo⁶ uređena su prava i obaveze odlučivanja o interesima i potrebama građana općine, obim lokalne samouprave, unutrašnja struktura i nadležnosti Općine, učešće građana u lokalnoj samoupravi, finansiranje Općine, kao i druga prava i obaveze i nadležnosti Općine. Utvrđeno je da se imovinom Općine mora upravljati brižno, u skladu sa zakonom i važećim propisima.

⁶ „Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 20/13- prečišćen tekst

Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH⁷ utvrđena je obaveza usklađivanja statuta jedinica lokalnih samouprava u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona (odnosno do 2007. godine). Općina nije uskladila Statut sa ovim Zakonom, a posebno ističemo da nisu usklađene odredbe Statuta koje se odnose na definisanje nadležnosti Vijeća i načelnika koje su utvrđene članovima 13. i 15. Zakona. Napominjemo da Kanton Sarajevo također nije u utvrđenim rokovima usaglasio svoje zakone sa Zakonom o načelnima lokalne samouprave u FBiH, te nije prenio nadležnosti i odgovornosti dodijeljene jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom, niti je uredio pitanje nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, njihove odnose i način finansiranja.

Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH (članovima 13. i 35) utvrđeno je da Vijeće organ odlučivanja koji donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave, te odlučuje o pribavljanju, korištenju, upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave. **Revizijom je utvrđeno da je načelnik donio Odluku o korištenju javne garaže⁸, što ukazuje da nije postupljeno u skladu s navedenim odredbama Zakona (tačka 6.1.1.2 Izvještaja).**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine⁹ utvrđeni su organizacija rada i sistematizacija radnih mjesta. Posebnim pravilnicima utvrđena je organizacija rada i sistematizacija Stručne službe općinskog vijeća¹⁰ i Općinskog pravobranilaštva.¹¹ Utvrdili smo da Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije sistematizovano radno mjesto rukovodioca za internu reviziju, a od tri sistematizovana radna mjesta za obavljanje poslova javnih nabavki popunjeno je samo jedno, zbog čega je ove poslove obavljala komisija za javne nabavke tokom cijele godine. Odlukom Vijeća o osnivanju i djelokrugu službi za upravu Općine Stari Grad Sarajevo¹² od 31. 10. 2022. godine utvrđeno je da se osnivaju službe za upravu Općine, te se utvrđuje njihov djelokrug i način rukovođenja i nadležnosti službi. Utvrđena je obaveza da se u roku od 60 dana od stupanja Odluke donese Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službi uprave Općine i utvrdi sistematizacija radnih mjesta državnih službenika i namještenika. S obzirom na to da je Odluka stupila na snagu krajem novembra 2022. godine, u revidiranoj godini pokrenute su aktivnosti na donošenju novog pravilnika, koji nije prezentiran do okončanja revizije.

Odlukom o Pravobranilaštvu Općine¹³ utvrđene su nadležnosti i način rada, postupak za imenovanje, smjenjivanje i prestanak rada pravobranioca, zamjenika pravobranioca i druga pitanja u vezi s njegovim radom. Odlukom je utvrđeno da Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, općinskih organa uprave i drugih institucija čiji je osnivač Općina. Sredstva za rad Pravobranilaštva obezbjeđuju se u Budžetu Općine i realizacija se iskazuje u okviru finansijskih izvještaja Općine koja je porezno registrovana i kojoj je dodijeljen glavni identifikacioni broj. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva uređena je unutrašnja organizacija, koji je u skladu s propisima donio pravobranilac na osnovu prethodne saglasnosti Vijeća.

Odlukom o uspostavi registra budžetskih korisnika Općine Stari Grad Sarajevo iz 2012. godine kao budžetski korisnici utvrđeni su: Općinsko vijeće sa stručnom službom Općinskog vijeća (s glavnim identifikacionim brojem) i Jedinostveni općinski organ uprave i općinsko Pravobranilaštvo (s izvedenim identifikacionim brojem). U 2021. godini izvršena je odjava ranije dodijeljenog identifikacionog broja, a Općini je dodijeljen glavni identifikacioni broj. Međutim, shodno navedenim promjenama u 2022. godini nije donesen registar budžetskih korisnika. U 2023. godini je uspostavljen Registar budžetskih korisnika,¹⁴ kojim je kao budžetski korisnik utvrđena Općina (kao jedinstven organ).

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

⁸ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 10/20

⁹ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji službi Općine Stari Grad Sarajevo od 23. 10. 2019. godine sa izmjenama i dopunama od 7. 2. 2020. i 13. 7. 2021. godine

¹⁰ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Općinskog vijeća od 7. 6. 2019. godine

¹¹ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštvo Općine Stari Grad Sarajevo od 27. 7. 2017. godine sa izmjenama i dopunama od 30. 4. 2021. godine

¹² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 46/22 od 17. 11. 2022. godine

¹³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 23/17

¹⁴ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 7/23

Načelnik u okviru svojih nadležnosti predstavlja i zastupa Općinu, te rukovodi općinskim službama za upravu. Za dio poslova data su ovlaštenja sekretaru, pojedinim pomoćnicima načelnika i državnim službenicima u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH. Rješenjem načelnika iz 2019. godine dato je ovlaštenje sekretaru Općine da u slučaju odsustva/spriječenosti načelnika, rukovodioca općinskih službi/sektora i državnih službenika na koja su prenesena ovlaštenja, da donosi pojedinačne akte, rješava u upravnim stvarima iz nadležnosti općinskih službi/sektora, uključujući potpisivanje svih upravnih akata, ugovora i drugih sličnih akata koja u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima ima načelnik. Pomoćnici načelnika za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar i stambene poslove, za opću upravu i inspeksijske poslove i za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu ovlašteni su da donose pojedinačne akte u vršenju poslova iz nadležnosti njihovih službi.

Novi koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu (pomoćnik načelnika za privredu) imenovan je 10. 2. 2023. godine, s obzirom na to da je prethodni internim premještajem u ranijem periodu preraspoređen na drugo radno mjesto. Ovim je postupljeno u skladu sa odredbama Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, kojim je utvrđeno da se koordinator imenuje iz reda najvišeg rukovodstva.

Utvdili smo da su u ranijem periodu sačinjeni radni dokumenti mape procesa kojima su detaljno razrađeni i opisani najznačajniji poslovni procesi u Općini, radni dokument registra rizika i strategije njihovim upravljanjem. U aprilu 2023. godine usvojeni su navedeni akti i time su osigurani preduslovi za njihovu implementaciju.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. U svrhu uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Općina je usvojila određene interne akte i procedure. Računovodstvene politike za Općinu usvojene su krajem 2022. godine, a njihove izmjene donesene su početkom 2023. godine. Krajem 2022. i početkom 2023. godine dio procedura je ažuriran s važećim propisima. Za korištenje tekuće rezerve nije donesena procedura kojim bi se definisano način dodjele sredstava i kriteriji za utvrđivanje visine sredstava, a na osnovu prezentirane dokumentacije ne možemo potvrditi da su se sredstva rezerve odobravalala samo za namjene koje se nisu mogle predvidjeti i planirati. Također, utvdili smo da Općina nije donijela proceduru o načinu vršenja poslova kontrole i obavljanja pologa pazara na depozitni račun Općine od naplate usluga parkiranja u garaži.

Informacije i komunikacije između općinskih službi u pojedinačnim slučajevima nisu na zadovoljavajućem nivou, a uočili smo nedostatke u komunikaciji prilikom doniranja opreme, usaglašavanje stanja potraživanja iz ranijeg perioda.

Shodno navedenom, konstatujemo da je Općina donijela mape procesa, strategiju rizika i registar rizika, koji su usvojeni u 2023. godini, zbog čega u revidiranoj godini nije vršena kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja, niti su okončane aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti dostavljena je Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- ***vršiti identifikaciju i procjenu rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;***
- ***Statut Općine uskladiti s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, te preispitati akte kojima se uređuje upravljanje i raspolaganje imovinom i donositi ih u skladu sa odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.***

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁵ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH¹⁶ utvrđena je obaveza Općine da uspostavi jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine utvrđeno je da poslove i zadatke interne revizije obavljaju interni revizori (dva izvršioca). Radno mjesto rukovodioca interne revizije nije sistematizovano, a nije prezentirano ni mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u ovom dijelu.

U 2022. godini popunjeno je jedno radno mjesto internog revizora. Usvojen je Trogodišnji strateški plan i Godišnji plan interne revizije za 2022. godine. Od planirane četiri, okončana je jedna interna revizija, što je i konstatovano u Godišnjem izvještaju o radu interne revizije koji je dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. Navedeno je posljedica prestanka radnog odnosa internog revizora u avgustu 2022. godine zbog odlaska u penziju.

Rješenjem načelnika o internom premještanju od 29. 12. 2022. godine viši stručni saradnik za računovodstvene poslove u Službi za finansije postavljen je na radno mjesto internog revizora s početkom rada od 4. 1. 2023. godine. U februaru 2023. godine donesen je Pravilnik o internoj reviziji, te je usvojena nova Povelja interne revizije, Strateški trogodišnji plan interne revizije za period 2022–2024. godine, te Plan interne revizije za 2023. godinu.

S obzirom na to da na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji nije tražena i data saglasnost Centralne harmonizacijske jedinice, nije sistematizovano mjesto rukovodioca, a poslove interne revizije obavlja jedan interni revizor, niti se vrši nadzor nad njegovim angažmanom, interna revizija u Općini nije uspostavljena na način propisan Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru i provedbenim aktima.

Preporuka:

- **uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Općina je u decembru 2022. godini donijela Plan integriteta, u skladu sa Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo¹⁷ i Uputstvom za izradu i provođenje plana integriteta institucija javnog sektora u Kantonu kojeg je donijela Vlada Kantona u oktobru 2022. godine. Također, Općina je u novembru 2022. godine usvojila Pravilnik o postupku internog prijavljivanja korupcije i postupanju po prijavama u Općini, te imenovala ovlašteno lice za prijem i postupanje po prijavama korupcije. U 2022. godini, prema izjavi odgovorne osobe, nije bilo prijava korupcije.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Općine za 2022. godinu¹⁸ u iznosu od 19.414.200 KM usvojen je 30. 12. 2021. godine, kao i Odluka o izvršavanju Budžeta za Općine za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta).

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 35/22 i 44/22

¹⁸ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 2/22, 19/22 i 49/22

Izmjenama i dopunama Budžeta Općine od 28. 4. 2022. godine usvojen je Budžet u iznosu od 28.708.300 KM, a Izmjenama i dopunama od 29. 11. 2022. u iznosu od 30.506.350 KM. Povećanje planiranih sredstava u odnosu na prvobitni Budžet najvećim dijelom odnosi se na planirana sredstva od drugih nivoa vlasti za finansiranje realizacije projekata i rasporeda neraspoređenog viška prihoda nad rashodima iz prethodne godine. Naime, Izmjenama i dopunama Budžeta ova sredstva planirana su kao „prenos sredstava iz ranijeg perioda- suficit“ u iznosu od 7.564.476 KM. Značajnim dijelom odnose se na neutrošena namjenska sredstva koja su u ranijem periodu priznata kao prihod perioda u kojem su primljena, iako nisu utrošena, a za neutrošeni dio sredstva nije se vršio prenos na poziciju vremenskih razgraničenih prihoda, što je uticalo na iskazivanje neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u ranijem periodu. Ova sredstva odnose se na sredstva: naknade za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 1.769.927 KM, sredstva od naknada za skloništa 1.148.150 KM, sredstva od otkupa poslovnih prostora 2.890.423 KM, prenesena sredstva od grantova 525.065 KM i ostala sredstva (opći fond - suficit) 1.756.975 KM.

Posljednjim izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi u iznosu od 22.941.974 KM (prihodi od poreza 7.344.651 KM, neporezni prihodi 12.269.203 KM, transferi 3.328.020 KM) i preneseni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 7.564.476 KM.

Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 30.506.350 KM, od čega su tekući rashodi 23.620.522 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 6.755.828 KM i budžetska rezerva 130.000 KM.

Nakon Izmjena i dopuna Budžeta, a u skladu s članom 14. Odluke o izvršavanju Budžeta, odlukama načelnika izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava u iznosu od 356.360 KM (od čega 106.000 KM unutar plaća i naknada plaća i doprinosa, a 250.560 KM unutar rashoda i izdataka).

Odlukom Vijeća o povećanju prihoda i rasporedu rashoda u Budžetu Općine za 2022. godine od 29. 12. 2022. godine izvršeno je uvećanje Budžeta na osnovu uplaćenih namjenskih grant sredstava od Grada Sarajeva u iznosu od 90.000 KM, tako da je ukupan Budžet iznosio 30.596.350 KM.

Revizijom smo utvrdili da nisu sačinjene smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, čime nije postupljeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Također, nije sačinjen plan izdataka za kapitalne investicije, a članovima od 20. do 23. Zakona utvrđeno je da se u ovom planu trebaju planirati rashodi i izdaci po godinama (za tekuću i sljedeće tri godine) i izvorima finansiranja, te da se usklađuje sa DOB-om.

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine nije detaljno uređena struktura rashoda i izdataka (kapitalni transferi) i način njihovog izvršavanja, što nije u skladu s članom 7. Zakona o budžetima u FBiH.

Također, utvrdili smo da se nisu sačinjavali operativni planovi za izvršenje Budžeta, što nije u skladu sa članom 63. Zakona o budžetima u FBiH.

U pojedinim slučajevima planiranje rashoda i izdataka Budžetom, a samim tim ni njihovo knjigovodstveno evidentiranje, nije vršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Naime, izdaci za zimsko održavanje cesta za koje Općina provodi procedure i fakture glase na Općinu planirani su na poziciji tekućih transfera, a ne na poziciji izdataka za materijal i usluge. Navedeno ima za posljedicu da finansijski izvještaji ne daju tačne podatke pojedinih rashoda i izdataka po vrstama (opisano u tački 6.1.2.3 Izvještaja).

Strategija lokalnog razvoja Općine usvojena je za period 2014-2018. godine, a nakon isteka ove strategije nije donesena nova. Općinsko vijeće je u 2023. godini usvojilo Odluku o izradi strategije razvoja Općine za period 2023-2027. godine¹⁹, a rješenjem načelnika od 3. 3. 2023. godine imenovana je Komisija za izradu strategije razvoja Općine za navedeni period.

¹⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 11/23

Budući da nisu sačinjeni svi propisani dokumenti (smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period i plan kapitalnih izdataka), da Odlukom o izvršavanju Budžeta nije detaljno uređena struktura pojedinih rashoda i način njihovog izvršavanja, te da se nisu sačinjavali operativni planovi, a u pojedini rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućoj poziciji, nije postupljeno u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *izradu i donošenje budžeta vršiti u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu usvajanja smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period i plana kapitalnih investicija, sačinjavanja operativnih planova, a Odlukom o izvršavanju budžeta urediti strukturu i način izvršavanja rashoda i izdataka budžeta;*
- *rashode i izdatke planirati Budžetom i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2022. godinu usvojen je Zaključkom Vijeća od 30. 3. 2023. godine, kada je usvojen i Izvještaj o radu Općinskog pravobranilaštva za 2022. godinu.

Izvještaj o radu Općinskog načelnika sačinjen je 5. 1. 2023. godine, u kojem su navedene planirane i realizirane aktivnosti u skladu sa Programom rada za 2022. godinu.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz računovodstvene izvještaje sačinjena je i Analiza iskaza (tekstualni dio), u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Periodični izvještaji dostavljeni su Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo u skladu s Pravilnikom o finansijskom i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi

U godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 20.450.738 KM, od čega su prihodi od poreza 7.606.887 KM, neporezni prihodi 11.357.452 KM, tekući transferi 808.928 KM i kapitalni transferi 677.396 KM.

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihod od indirektnih poreza koji pripadaju Općini (4.586.252 KM), prihod od poreza na imovinu (7.120.303 KM), prihod od indirektnih poreza za ceste (3.747.894 KM), porez na imovinu (2.700.496 KM) i porez na promet nepokretnosti – fizička lica (1.474.848 KM). Prihodi od indirektnih poreza se u skladu sa Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 11.357.452 KM, a odnose se na: prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (7.434.524 KM) i naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (3.844.502 KM).

U okviru **prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine** najznačajniji su prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine (6.387.914 KM) i prihod od iznajmljivanja podzemne garaže (763.836 KM), prihod od otkupa stanova (165.229 KM) i prihod od zakupa stanova (35.979 KM).

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine ostvaruju se na osnovu Odluke o dodjeli u zakup poslovnih prostora Općine i rasporedu poslovnih djelatnosti na području Općine.²⁰ Odlukom je utvrđen način dodjele u zakup poslovnih prostorija kojima raspolaže Općina i visina naknade. Definisano je pet kategorija ulica po kojim je utvrđena najniža i najviša cijena po m² i to u rasponu od 3 KM do 20 KM i od 25 KM do 120 KM, a za korisnike koji obavljaju djelatnost igara na sreću od 9 KM do 60 KM. Nadležna služba vodi evidenciju (registar) poslovnih prostora prema kojem Općina raspolaže sa 886 poslovnih prostora, a u zakup se daje 819 prostora. S korisnicima se zaključuju ugovori o zakupu kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Na osnovu ugovora o zakupu, korisnicima se ispostavljaju mjesečno fakture i evidentiraju potraživanja u knjigovodstvenoj evidenciji. Nadležna služba vodi evidenciju o ovim korisnicima i prati naplatu ovih prihoda. Zakupnina se plaća na depozitni račun Općine, a faktura zakupoprimcima koji ne izvrše plaćanje po fakturi za prethodni mjesec sadrži opomenu i rok dospijanja. Ukoliko nakon upućenog jednostranog raskida ugovora zakupoprimac ne izmiri četiri dospjele zakupnine, pokreće se tužba za naplatu duga, te se vrši iseljenje zakupca iz poslovnog prostora u skladu s propisima. Ugovorene strane mogu zaključiti sporazum o obročnoj otplati duga, poslije čega se ne pokreće procedura naplata duga i iseljenja ako se poštuje sporazum.

Prihodi od iznajmljivanja garaže uređeni su Odlukom o korištenju javne garaže Općine Stari Grad i Cjenovnikom usluga parkiranja u javnoj garaži Općine u ulici Avdage Šahinagića. Utvrđena je cijena parking sata u visini od 3 KM, a nakon prvog sata za svaki naredni sat je 2 KM te su definisane cijene dnevnih i mjesečnih parking karti za prava i fizička lica, kao i cijena doplatne karte u slučaju gubitka parking karte. Kontrola ulaska i izlaska vozila s parkirališta vrši se putem instaliranih rampi i postavljenih uređaja za naplatu. **Odluku o korištenju javne garaže Općine donio je načelnik, što nije u skladu s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH kojim je utvrđeno da je Vijeće organ odlučivanja i donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom jedinice lokalne samouprave, za šta smo dali preporuku u tački 4. Izvještaja.**

Prihod od otkupa stanova, odnosi se na uplate od korisnika na osnovu zaključenih ugovora o otkupu stanova koji su definisana međusobna prava i obaveze između Općine i krajnjeg korisnika. Odlukom o dodjeli i prodaji stanova kojima raspolaže Općina²¹ koja je donesena na osnovu Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova utvrđen je način, uslovi, kriteriji i postupak za dodjelu i prodaju stambenih jedinica koje su u vlasništvu Općine, odnosno na kojima ima pravo raspolaganja ili je postala nosilac prava raspolaganja i prava vlasništva odlukom nadležnog organa ili suda. Po ovom osnovu evidentirana su potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama Općine.

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga odnose se najvećim dijelom na ostale budžetske naknade za zakup javnih površina od kafića, parkinga, tezgi i kioska (1.199.922 KM), naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – rente (473.489 KM), posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (382.625 KM) i općinske komunalne takse (367.020 KM).

Prihodi od naknada za zakup javnih površina od kafića, parkinga, tezgi i kioska regulisani su Odlukom o privremenom korištenju javnih površina²². Odlukom su utvrđeni iznosi mjesečne naknade za zauzimanje javne površine po zonama i namjeni zauzete površine (izgradnja privremenog objekta, slobodnostojećih bašta, kioska, stolova ispred ugostiteljskih objekata, reklamni panoi, postavljanje rashladnih uređaja, štandova i sl.). Na zahtjev korisnika, rješenjima nadležne službe odobrava se korištenje javne površine u određenom periodu, te se donosi rješenje o visini naknade kojim su definisani uslovi i način korištenja javnih površina. Za zakup javnih površina sa korisnicima se zaključuju ugovori kojima su regulisani uslovi, način korištenja i visina naknade, te se vrši mjesečno fakturisanje.

²⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 2/20- prečišćen tekst

²¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 3/15 i 2/22

²² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 13/15- prečišćen tekst i 2/16

Utvrđili smo da su u okviru ovih prihoda iskazani i prihodi po osnovu ugovora o zakupu parking prostora koji su zaključeni s pravnim licima u ranijim godinama u iznosu od najmanje 220.824 KM.

Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo i Općina su 6. 1. 2020. godine zaključili Sporazum o ustupanju parking prostora na lokalitetima Austrijski trg i Zeleni beretki kojim je utvrđeno da Ministarstvo ustupa, a Općina prima na korištenje navedene parking prostore (ukupno 1.057 m² i 901 m²). Ovim Sporazumom definisano je da su potpisnice saglasne da će Općina odrediti nosioca usluge organizacije i naplate parkiranja za ustupljene parking prostore.

Općina je za navedene parking prostore u 2020. godini zaključila ugovor i aneks ugovora o zakupu parking prostora sa dva pravna lica, na osnovu neposrednih ponuda, pozivajući se na naprijed navedeni Sporazum, član 2. i 5. Zakona o privremenom korištenju javnih površina na području Kantona Sarajevo²³ (u daljem tekstu: Zakon o privremenom korištenju javnih površina) i član 49. stav 6. Odluke o privremenim korištenju javnih površina²⁴. Ističemo da su Zakonom o privremenom korištenju javnih površina utvrđene javne površine koje se mogu privremeno koristiti, njihova namjena i način privremenog korištenja javnih površina.

Između ostalog, Zakon je utvrđeno da se javne površine mogu privremeno koristiti, za javni parking prostor koje odobrava općinska služba za urbanizam na neizgrađenom građevinskom zemljištu koje je izuzeto²⁵, donošenjem rješenja, a period privremenog korištenja javnih površina za javni parking prostor je jedna godina, a najviše dvije godine.

Ugovor o zakupu parking prostora u ulici Zelenih Beretki – preko puta Doma Armije zaključen je 29. 1. 2020. godine i aneks ugovora od 13. 5. 2020. godine između Općine i „Parking Tim“ d.o.o. Sarajevo na osnovu neposredne ponude bez javnog oglašavanja. Ugovorena je mjesečna naknada za korištenje parking prostora u iznosu od 8.541 KM na period od godinu dana. Aneksom ugovora naknada za zakup umanjena je na iznos od 7.755 KM (što godišnje iznosi 93.060 KM), na ime izvršenog ulaganja u uspostavljanje i unapređenje parking prostora na predmetnom lokalitetu u ukupnom iznosu od 43.217 KM kako bi se parking prostor doveo u funkciju namjene. Aneksom ugovora definisano je da se cjelokupna infrastruktura i oprema ugrađena na parking prostoru smatra imovinom Općine, te da se ugovor zaključuje na određeno vrijeme odnosno do 31. 12. 2024. godine (četiri godine). U 2022. godini na osnovu ugovora ispostavljale su se fakture mjesečno, a uplate su vršene na depozitni račun Općine.

Ugovor o zakupu parking prostora na lokalitetu Austrijski trg zaključen je 29. 1. 2020. godine i aneks ugovora od 13. 5. 2020. godine između Općine i „EuroParka“ d.o.o. Sarajevo na osnovu neposredne ponude bez javnog oglašavanja. Ugovorena je mjesečna naknada u iznosu od 6.435 KM na period od godinu dana. Aneksom ugovora cijena zakupa je umanjena na iznos od 5.382 KM (što godišnje iznosi 64.584 KM) na ime izvršenog ulaganja u uspostavljanje i unapređenje parking prostora na predmetnom lokalitetu u ukupnom iznosu od 57.922 KM kako bi se parking prostor doveo u funkciju namjene. Aneksom ugovora definisano je da se cjelokupna infrastruktura i oprema ugrađena na parking prostoru smatra imovinom Općine, te da se ugovor zaključuje na određeno vrijeme odnosno do 31. 12. 2024. godine (četiri godine). Ugovorom je utvrđeno da zakup parking prostora ne obuhvata 21 parking mjesto. U 2022. godini na osnovu ugovora mjesečno su se ispostavljale mjesečne fakture, a uplate su vršene na depozitni račun Općine.

Također, Općina je 19. 2. 2021. godine zaključila ugovor o zakupu sa privrednim društvom „Šemrani“ d.o.o. Sarajevo, kojim je definisano da se u zakup daju parcele u ulici Telali ukupne površine 756 m² u svrhu uspostavljanja parking prostora, a pozivajući se na član 49. stav 6. Odluke o privremenom korištenju javnih površina. Ugovorena je mjesečna naknada za korištenje parking površine u iznosu od 5.265 KM (što godišnje iznosi 63.180 KM), period trajanja ugovora od 1. 3. 2021. godine do 1. 3. 2023. godine (dvije godine), a naknada je utvrđena na osnovu neposredne ponude zakupca.

²³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 20/04. 26/12, 32/12- ispravka i 24/15

²⁴ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 13/15 i 2/16

²⁵ Prema Odluci o privremenom korištenju javnih površina član 6. neizgrađenim građevinskim zemljištem koje je izuzeto smatra se zemljište u vlasništvu Općine, kao i ono zemljište na kojem Općina nije obavila pripremu za gradnju, odnosno radnje na konačnom uređenju prostora.

Ističemo da je predmet osnovnih ugovora zakup parking prostora i da njima nije bila definisana ni potreba ni mogućnost naknadnih ulaganja.

S obzirom na ugovoreni period zakupa parking prostora Dom Armije i Trg Austrije u trajanju od četiri godine, ne možemo potvrditi da je postupljeno u skladu sa Zakonom o privremenom korištenju kojim je utvrđeno da je period privremenog korištenja javnih površina za javni parking prostor jedna, a najviše dvije godine.

Zaključenim ugovorima nije utvrđen broj parking mjesta koja se daju u zakup. Međutim, prema javno dostupnim podacima,²⁶ parking prostor Austrijski trg raspolaže sa ukupno 50, dok parking prostor Dom armije raspolaže sa ukupno 40 parking mjesta, a cijena na oba parkinga iznosi 2 KM po satu. Uvažavajući ugovorene mjesečne naknade i broj parking mjesta, slijedi da dnevna naknada koju Općina naplati za jedno parking mjesto iznosi cca 6 KM. **Imajući u vidu cijenu parkinga po jednom satu (2 KM) i prihod koji Općina po osnovu zakupa ovih parking prostora ostvaruje po jednom danu (cca 6 KM), kao i zonu na kojoj se parking mjesta nalaze, ne možemo potvrditi da su odredbe ovih ugovora povoljne za Općinu, odnosno da su ostvarene najpovoljnije cijene zakupa.**

U pojedinim slučajevima, aneksima ugovora priznata su ulaganja u uspostavljanje i unapređenje parking prostora, te je smanjena prvobitno ugovorena mjesečna naknada i produžen period važenja ugovora, iako ova mogućnost nije bila predviđena osnovnim ugovorom. Za zakup parking prostora Dom Armije i Trg Austrije ugovori su zaključeni na period od četiri godine, što nije u skladu sa Zakonom o privremenom korištenju kojim je utvrđeno da je period privremenog korištenja javnih površina za javni parking prostor jedna, a najviše dvije godine.

Dodjelom tri parking prostora u zakup neposrednom pogodbom bez javnog oglašavanja, površine 2.714 m² (mjesečna naknada 18.402 KM), nije ispoštovan princip transparentnosti i ekonomičnosti, kako je utvrđeno Zakonom o budžetima u FBiH. Zbog navedenog nije osigurana pravična i aktivna konkurencija, što je imalo uticaj na visinu ostvarenih prihoda Općine. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave, kojim je utvrđeno da se imovinom Općine treba raspolagati u interesu lokalnog stanovništva i s pažnjom dobrog domaćina. Dva ugovora o zakupu parking prostora su zaključena na period od četiri godine, što nije u skladu sa Zakonom o privremenom korištenju javnih površina Kantona Sarajevo.

Prihodi od naknade po osnovu pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta – renta uređeni su Odlukom Vijeća o građevinskom zemljištu na području Općine.²⁷ Visina naknade utvrđuje se po 1 m² korisne površine građevine koja će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu, a na osnovu prosječne konačne građevinske cijena (po zonama) koju utvrđuje Vijeće odlukom svake godine. Odlukom o visini naknade za pogodnost građevinskog zemljišta-rente, na području Općine u 2022. godini²⁸ prosječna građevinska cijena 1 m² stambene površine iznosi 1.771,65 KM, a visina naknade za pogodnost gradskog građevinskog zemljišta utvrđena je od 17,72 KM/ m² do 106,30 KM/m², a za stambene, poslovne i proizvodne prostore za predmete legalizacije koji nisu još riješeni iznosi od 1 KM do 10 KM/m². Nadležna općinska služba izdaje rješenja kojima se utvrđuje iznos naknade za rentu, kao i način plaćanja, a na osnovu rješenja evidentiraju se potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama Općine.

Preporuka:

- ***preispitati odredbe zaključenih ugovora o zakupu parking prostora iz ranijeg perioda, te poduzeti aktivnosti u cilju ostvarivanja prihoda, zaštite imovine Općine i poštovanja principa utvrđenih Zakonom o budžetima u FBiH.***

²⁶ https://ba.parkopedia.com/parking/carpark/dom_armije/71320/općina_stari_grad/?arriving=202305172200&leaving=202305180000 i https://ba.parkopedia.com/parking/carpark/austrijski_trg/71000/op%C4%87ina_stari_grad/?arriving=202305172200&leaving=202305180000

²⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 7/15

²⁸ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 15/22

6.1.1.3 Priljeni transferi i donacije

Priljeni transferi, potpore i donacije iskazani su u iznosu od 1.486.323 KM, a čine ih priljeni tekući transferi od drugih nivoa vlasti (679.578 KM), priljeni kapitalni transferi (677.396 KM) i donacije (129.350 KM). U skladu s propisima, na ovoj poziciji iskazan je utrošeni dio sredstava koja su doznačena za realizaciju određenih projekata, a neutrošeni dio sredstava se na kraju godine preknjižava na poziciju kratkoročnih razgraničenja i prenosi za korištenje u narednom periodu (tačka 6.2.3 Izvještaja).

Najznačajniji iznos **priljenih tekućih transfera** odnosi se na transfer od Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo na ime finansiranja prevoza učenika (331.734 KM), sredstva od Federalnog ministarstva finansija na ime jednokratne pomoći jedinicama lokalne samouprave (125.000 KM) i sredstava doznačena od Grada Sarajevo za organizaciju projekta „Holiday Market se vraća kući“ (90.000 KM).

U okviru **priljenih kapitalnih transfera** (677.395 KM) iskazana su utrošena sredstva za realizaciju projekata u oblasti vodovodne i cestovne infrastrukture, za koje su sredstva doznačena iz budžeta FBiH, Grada Sarajevo i kantonalnih ministarstava za realizaciju projekata koje Općina sufinansira na osnovu sporazuma o finansiranju projekata.

Značajniji iznosi odnose se na utrošena sredstva doznačenih od Vlade FBiH za sanaciju separatne kanalizacione mreže u dijelovima ulica Baruthana od broja 71 do ulice Hladivode broj 70 (220.000 KM), za rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže u saradnji sa Ministarstvom komunalne privrede, zaštite okoliša i građenja Kantona Sarajevo (324.120 KM) i kapitalni transfer Grada za realizaciju radova uređenja dijela lokalne saobraćajnice na potezu Dariva – Kozija ćuprija (80.000 KM).

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 19.606.934 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (7.133.912 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (3.374.087 KM), izdaci za materijal i usluge (2.681.875 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (2.917.408 KM), kapitalni transferi (2.542.883 KM) i doprinosi poslodavca (660.207 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 7.133.912 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća (6.176.595 KM) i naknade troškova zaposlenih (957.317 KM).

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 6.176.595 KM. Obračun plaća i naknada uređen je Odlukom Vijeća o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodatka na plaću i naknada nosilaca funkcija, državnih službenika i namještenika Općine Stari Grad Sarajevo²⁹ i Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika Općine Stari Grad Sarajevo (u daljnjem tekstu: Pravilnik o plaćama) s posljednjim izmjenama i dopunama iz novembra 2020. godine. U 2022. godini, u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine i na osnovu Sporazuma o visini osnovice i boda za obračun i isplatu plaće zaključenim s predstavnicima sindikata, za obračun plaće primjenjivala se osnovica 330 KM i bod za obračun plaće 1,21.

Najviša plaća u decembru 2022. godine isplaćena je u neto iznosu od 4.541 KM sa minulim radom, a najniža u iznosu od 943 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.553 KM.

Odlukom o radnom vremenu u službama Općine Stari Grad Sarajevo³⁰ utvrđeno je sedmično radno vrijeme općinskih službi u trajanju od 40 sati, raspoređeno na pet radnih dana. Dnevno radno vrijeme utvrđeno je u trajanju od 7:30 od 16:00 sati, sa pauzom od 30 minuta koja se ne uračunava u radno vrijeme.

²⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 27/19, 52/19 i 26/20

³⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 15/17

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu³¹ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalog, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u uzorak utvrdili smo da se vode u skladu s Pravilnikom.

U skladu sa odredbama člana 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH³² (u daljem tekstu: Zakon o plaćama u FBiH) i člana 22. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Zakon o plaćama u Kantonu), Pravilnikom o plaćama utvrđeno je da se dodaci na plaću zaposlenika isplaćuju po osnovu posebnih uslova rada na određenim sistematizovanim radnim mjestima u Službi za opću upravu i inspeksijske poslove, te da će sve izmjene u visini plaće vršiti na osnovu rješenja koje donosi načelnik.

Revizijom smo utvrdili da su u toku 2022. godine pojedinim zaposlenicima isplaćivani dodaci na plaću od 10% do 20% na osnovu rješenja načelnika. U obrazloženju rješenja navedeno je da se dodaci odobravaju na osnovu povećanog obima posla i obavljanje radnih zadataka savjesno i odgovorno, te radnog učinka po osnovu kontinuirano povećanog obima posla i obavljanja dodatnih poslova koji su van okvira utvrđenog radnim mjestom zaposlenika (poslovi upravljanja ljudskim resursima i koordinacija u pojedinoj službi, učestvovanje u izradi materijala za Vijeće, pomoć službama na terenu, otklanjanje nedostataka i rješavanje problema, te uvećanje budžeta isključivo ličnim zalaganjem kada su vlastiti prihodi u pitanju i pomoći drugih institucija). Ovi dodaci isplaćivani su kontinuirano u periodima od pet do 12 mjeseci uzastopno. Internim aktom nisu definisani elementi i način mjerenja radnog učinka te obračuna dodatka po tom osnovu. **Budući da dodaci po osnovu radnog učinka i povećanog obima poslova nisu definisani internim aktom, a ne mogu se podvesti pod dodatke na plaću utvrđene Pravilnikom o plaćama, ne možemo potvrditi opravdanost kontinuiranih mjesečnih isplata po navedenom osnovu, niti su oni propisani Zakonom o plaćama u FBiH i Pravilnikom o plaćama ili drugim internim aktom.**

Također, određeni zaposlenici su, u skladu s rješenjima načelnika, obavljali poslove upražnjenih radnih mjesta (pomoćnik načelnika za urbanizam, pomoćnik općinskog načelnika za civilnu zaštitu itd.). Po ovom osnovu vršio se obračun i isplata dodataka na plaću u iznosu od 20% osnovne plaće shodno Zakonu o plaćama u FBiH i članu 23. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH³³. Kolektivnim ugovorom propisano je da će rukovodilac organa donijeti rješenje kojim se osnovna plaća državnog službenika i namještenika uvećava za procenat do 20%, za period u kome, pored poslova svog radnog mjesta, privremeno obavlja i poslove drugog radnog mjesta i da je rukovodilac obavezan donijeti posebno rješenje o privremenom obavljanju poslova drugog radnog mjesta, koje se donosi za svaki mjesec pojedinačno. **Ističemo da obavljanje poslova drugog radnog mjesta nije propisano internim aktom Općine, niti su prezentirana mjesečna rješenja za kontinuirane isplate dodataka, nego periodična.**

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika izvršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 957.317 KM, a odnose se na naknade za topli obrok (487.030 KM), naknade za prevoz na posao i s posla (113.951 KM), regres za godišnji odmor (118.140 KM), jubilarne nagrade (105.500 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (85.187 KM) i pomoći u slučaju smrti i bolesti (47.509 KM).

Naknada za topli obrok isplaćivala se u iznosu od 1% prosječne neto plate isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Zavoda za statistiku FBiH.

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

³² „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17 i 22/19 - odluka Ustavnog Suda

³³ „Sl. novine FBiH“, broj: 6/20, 11/21 i 5/22

Regres za godišnji odmor isplaćen je u skladu s Rješenjem načelnika, u iznosu od 50% prosječne neto plate isplaćene u FBiH prema posljednjim podacima Zavoda za statistiku FBiH (542 KM po zaposleniku).

U okviru pozicije jubilarne nagrade iskazane su isplate jednokratne pomoći u iznosu do 500 KM po zaposleniku (za ukupno 211 zaposlenika), a na osnovu Odluke načelnika od 9. 12. 2022. godine o izdvajanju sredstava na osnovu Uredbe o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.³⁴

Pravo na naknadu za prevoz s posla i na posao utvrđeno je Pravilnikom o plaćama i ostvaruju ga svi državni službenici i namještenici čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje 2 km u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog ili međugradskog saobraćaja srazmjerno broju dana provedenih na poslu. Ova naknada je u 2022. godini isplaćivana svim zaposlenicima, bez obzira na udaljenost mjesta stanovanja od mjesta rada. Za isplaćene naknade za prevoz s posla i na posao nisu nam prezentirana pojedinačna rješenja, kao ni dokazi da zaposlenici ostvaruju pravo na navedenu naknadu shodno odredbama Pravilnika o plaćama.

Utvdili smo da je u pojedinim slučajevima vršen obračun i isplata dodatka na plaću po osnovu radnog učinka, povećanog obima poslovanja i dodatnih poslova koji su se isplaćivali u periodu od pet do 12 mjeseci tokom godine. Također, u skladu sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH vršen je obračun dodataka za obavljanje poslova drugog radnog mjesta, a da nisu donesena pojedinačna mjesečna rješenja kako je utvrđeno ovim ugovorom. Internim aktom nije definisano pravo na ove dodatke niti su utvrđeni elementi i način mjerenja radnog učinka te obračuna dodatka po tom osnovu. Shodno tome i da se ove isplate ne mogu podvesti pod dodatke na plaću utvrđene Pravilnikom o plaćama, ne možemo potvrditi opravdanost kontinuiranih mjesečnih isplata po navedenom osnovu, jer dodaci na plaću po osnovu radnog učinka, povećanog obima poslovanja i dodatnih poslova nisu propisani Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Pravilnikom o plaćama ili drugim internim aktom, niti je isplata dodataka za obavljanje poslova drugog radnog mjesta propisana internim aktom.

Preporuka:

- **Pravilnik o plaćama i naknadama Općine uskladiti s važećim propisima, a obračun dodataka na plaću vršiti u skladu sa Pravilnikom i Zakonom o plaćama i naknada u organima vlasti u FBiH.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 2.681.875 KM i u odnosu na plan realizirani su manje za 1.179.965 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na: ugovorene i druge posebne usluge (1.568.900 KM), izdatke za nabavku materijala i sitnog inventara (273.081 KM), izdatke za energiju (263.231 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (249.587 KM) i izdaci za tekuće održavanje (237.408 KM).

U okviru **ugovorenih i drugih posebnih usluga** iskazani su: ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (758.630 KM), izdaci za informisanje (229.196 KM), ostale nespomenute usluge i dadžbine (192.621 KM), izdaci za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti (160.049 KM) i izdaci za stručne usluge (149.989 KM).

Izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u iznosu od 758.630 KM i odnose se na izdatke za naknade skupštinskim vijećnicima (271.165 KM), izdatke za rad komisija (268.754 KM), izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremeni rad (167.803 KM) i izdatke za volonterski rad po osnovu ugovora (50.908 KM).

Izdaci za naknade općinskim vijećnicima iskazani su u iznosu 271.165 KM i realizuju se na osnovu Odluke o naknadama i drugim pravima Općinskih vijećnika i članova radnih tijela Općinskog vijeća Stari Grad Sarajevo³⁵ (u daljem tekstu: Odluka o naknadama Općinskih vijećnika i članova radnih tijela).

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 55/22 i 77/22

³⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 29/10, 16/13, 7/18 i 6/22

Ovom Odlukom utvrđena je paušalna mjesečna naknada vijećnicima za vršenje funkcije na osnovu koeficijenta 2 od utvrđene osnovice plaće državnih službenika u Općini. U slučaju neopravdanog odsustva sa zakazane sjednice Općinskog vijeća, paušalna naknada se umanjuje za 50%. U skladu s odredbama ove Odluke, vijećnik ostvaruje pravo na odgovarajuće socijalno osiguranje (doprinos za zdravstveno i penziono osiguranje) pod uslovima dobrovoljnog osiguranja, ukoliko to pravo ne ostvaruje po drugom osnovu. Uvidom u uzorak utvrdili smo da se isplata ovih naknada vršila u skladu sa navedenom Odlukom.

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 268.754 KM i odnose se na izdatke za rad komisija vijeća (120.530 KM), izdatke za rad komisija načelnika (108.757 KM), izdaci za rad savjeta mjesnih zajednica (25.316 KM) i izdaci za rad štabova civilne zaštite (14.151 KM).

Izdaci za rad komisija vijeća iskazani su u iznosu 120.530 KM i realizuju se na osnovu Odluke o naknadama Općinskih vijećnika i članova radnih tijela, kojom je utvrđeno pravo na naknadu članova komisija (radnih tijela) koje imenuje Vijeće u iznosu od 60 KM. U slučaju odsustva sa zakazane sjednice radnog tijela, član ili predsjednik radnog tijela gubi pravo na naknadu. U slučaju održavanja više sjednica radnih tijela u jednom isplatnom periodu, isplata se vrši procentualno na osnovu prisustva zakazanim sjednicama. U odabranom uzorku nismo konstatovali nepravilnosti.

Izdaci za rad komisija koje su formirane rješenjima načelnika iskazani su u iznosu od 108.757 KM i najvećim dijelom se odnose na isplate Komisiji za procjenu nepokretnosti (64.977 KM), Komisiji za javne nabavke (21.053 KM), Štabu civilne zaštite (14.151 KM) i Komisiji za utvrđivanje uslovnosti poslovnih prostora (8.647 KM). U komisiju za javne nabavke angažovani su zaposlenici od čega je za rad u komisiji četiri zaposlenika ostvarilo naknade u rasponu od 4.800 KM do 5.400 KM. S tim u vezi ističemo da su Pravilnikom o unutrašnjoj sistematizaciji sistematizovana tri radna mjesta koja se odnose na poslove javnih nabavki od kojih je popunjeno samo jedno radno mjesto.

Sve isplaćene naknade po osnovu angažmana zaposlenika u komisijama u 2022. godini imale su tretman dohotka od nesamostalne djelatnosti, te su obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi u skladu s zakonskim propisima.

Izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni rad iskazani su u iznosu od 167.803 KM i odnose se na 38 zaključenih ugovora za obavljanje različitih usluga sa više osoba. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da postoji veći broj ugovora koji se zaključuju kontinuirano i da se ponavljaju tokom godine. Određeni ugovori zaključivani su kontinuirano tokom godine za poslove radnih mjesta koja su sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu, a između ostalog odnose se na: poslove neposrednog kontaktiranja i pružanja podrške socijalnim kategorijama stanovništva na području mjesne zajednice Sumbuluša (za šest mjeseci isplaćeno 4.400 KM), poslove ispomoći u pravnoj analizi izvještaja, informacija i drugih akata za potrebe Službe kabineta Općinskog načelnika – Odsjek za ljudske resurse (za pet mjeseci isplaćeno 3.810 KM), poslove ispomoći u pravnoj analizi izvještaja, informacija i drugih akata za potrebe Općinskog načelnika i Sekretara organa državne službe (za sedam mjeseci isplaćeno 5.600 KM), pravne poslove iz oblasti urbanizma, civilne zaštite i analitičkog praćenja u oblasti javnih nabavki po svim vrstama postupaka u Općini (za sedam mjeseci isplaćeno 5.600 KM) i poslove ekonomske analize u oblasti privrede i poslovnih prostora (za osam mjeseci isplaćeno 6.400 KM). **Ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje poslova koji su sistematizovani pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu u ukupnom iznosu od najmanje 25.810 KM. Naime, za obavljanje ovih poslova Općina nije angažovala izvršioce u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Kantonu Sarajevo³⁶ i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

Preporuka:

- **za obavljanje sistematizovanih poslova, utvrđenih pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, izvršioce angažovati shodno Zakonu o državnoj službi u Kantonu Sarajevo i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

³⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 31/16 i 45/19

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Općine za 2022. godinu iskazani su u iznosu od 3.374.087 KM.

Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera i ostalih rashoda dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Plan za 2022. godinu	Izvršenje 2022. godine	Izvršenje u 2021. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	4.825.612	3.374.087	2.225.558
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	243.000	215.115	36.8587
2.	Tekući transferi pojedincima	2.251.110	1.085.945	770.159
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.232.702	1.043.912	755.522
4.	Subvencije javnim preduzećima	611.500	591.089	376.044
5.	Subvencije privatnim preduzećima	304.300	256.031	196.049
6.	Ostali tekući rashodi	183.000	181.995	91.197

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine, po vrstama tekućih transfera, utvrđen je način njihove realizacije (realizacija na osnovu odluka Vijeća i odluka načelnika, potpisanih ugovora sa korisnicima javnih sredstava, javnog poziva itd.).

Tekući transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 215.115 KM i najvećim dijelom se odnose na izdavanja za Općinsku izbornu komisiju (100.000 KM), te transfere drugim općinama u skladu sa odobrenim sredstvima i namjenom utvrđenom Budžetom Općine (85.000 KM).

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 1.085.945 KM i najvećim dijelom se odnose na ostale tekuće transfere pojedincima (849.710 KM), tekuće transfere za posebne namjene (103.227 KM) i transferi pojedincima po osnovu socijalno-materijalne zaštite (82.588 KM). Ovi transferi realizovani su u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta Općine, te Pravilnikom o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć lica u stanju socijalne potrebe³⁷ i Odlukom o vidovima socijalne zaštite koji se finansiraju iz budžeta Općine³⁸ koje je donijelo Vijeće. Ovim Pravilnikom i Odlukom utvrđeni su maksimalni iznosi i namjene za koje se mogu odobriti sredstva iz Budžeta, kao i kriteriji i procedura za njihovu dodjelu. Jedan od razloga niskog stepena izvršenja ovih transfera (48% planiranog Budžetom) su manje iskazane potrebe za isplate planiranih sredstava rezerve – transfera za posebne namjene, a koja se obavezno planiraju u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.³⁹

Ostali tekući transferi pojedincima se najvećim dijelom odnose na stipendije (300.160 KM), pomoć socijalno ugroženom stanovništvu za nabavku ogrijeva (168.520 KM), jednokratne pomoći bolesnom i socijalno ugroženom stanovništvu (137.846 KM) i grant za porodilje Općine za opremanje novorođenčeta (94.800 KM). Stipendije su isplaćene na osnovu provedenih javnih poziva s utvrđenim kriterijima za dodjelu, dok su isplate za pomoć za nabavku ogrijeva, te jednokratne pomoći za zbrinjavanje i liječenje socijalno ugroženog stanovništva u skladu sa gore navedenim Pravilnikom i Odlukom Vijeća, a na osnovu zaprimljenih zahtjeva obrađenih u Službi za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu Općine. U odabranom uzorku nismo konstatovali nepravilnosti.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 1.043.912 KM i najvećim dijelom se odnose na sredstva odobrena korisnicima (neprofitnim organizacijama, sportskim udruženjima i udruženjima iz oblasti kulture) koji su unaprijed utvrđeni Budžetom Općine (849.710 KM). Najvećim dijelom odnose se na realizaciju sredstava za: Udruženje Vatrogasno društvo Vratnik (125.000 KM) koji se finansira po osnovu Uredbe o određivanju pravnih lica i udruženja građana u kojima se formiraju službe zaštite i spašavanja na području Općine, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća FBiH⁴⁰, udruženje „Zone

³⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 43/22

³⁸ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 14/21

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10

⁴⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10

unaprijeđenog poslovanja Bašćaršija“ za organizaciju projekta „Holiday market se vraća kući“ (121.322 KM), klubu za praktično streljaštvo „Bullet“ za organizovanje turnira (50.000 KM), Narodnoj kuhinji Stari Grad (40.000 KM), Udruženju građana penzionera Starog Grada (45.000 KM) itd. Navedeni korisnici bespovratnih sredstava su prilikom sačinjavanja Nacrta Budžeta za 2022. godinu dostavljali zahtjeve i molbe za dodjelu sredstava za određene namjene, te su shodno tome uvršteni u Budžet. Uvidom u dokumentaciju za odabrani uzorak utvrdili smo da su korisnici dostavljali izvještaj o utrošku sredstava.

Pored navedenog, u okviru transfera neprofitnim organizacijama iskazan je transfer klubovima vijećnika parlamentarnih stranaka (167.807 KM), tekući transferi po odluci načelnika (122.792 KM), transferi boračkim organizacijama za redovnu djelatnost (60.000 KM) i dr.

Tekući transferi po odluci načelnika Budžetom za 2022. godinu planirani su u iznosu od 87.400 KM, a realizovani u ukupnom iznosu od 122.792 KM, od čega je 33.500 KM realizovano iz tekuće rezerve. Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se grantovi neprofitnim organizacijama gdje nije naznačen krajnji korisnik realizovati po odobrenju načelnika i prijedlogu nadležne službe, odnosno komisije za sport i kulturu, te da će se isplata vršiti na osnovu potpisanih ugovora (za odobrene grantove preko 2.000 KM). Utvrđena je obaveza korisnika da pravda namjenski utrošak sredstava, dok se korisnicima koji u prethodnom periodu nisu opravdali namjenski utrošak doznačenih sredstava neće omogućiti dobijanje bespovratnih sredstava po ovom osnovu. U okviru ovih transfera odobrena su sredstava na osnovu zahtjeva korisnika za: KJU „Gerontološki centar“ Sarajevo (5.000 KM), Fondacija za pružanje pravne pomoći pripadnicima branilačke populacije (5.000 KM), Udruženje za promociju sporta i turizma „SporTour“ (3.500 KM), UG „Promokultura“ (3.000 KM) itd. Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju nismo konstatovali značajnije nepravilnosti. Međutim, konstatujemo da internim procedurama nisu uređeni kriteriji na osnovu kojih se vrši raspodjela transfera za koje je u Odluci o izvršenju budžeta navedeno da se raspoređuju po odobrenju načelnika, što utiče na transparentnost dodjele sredstava. **S obzirom na to da nije donesena interna procedura kojom se definiše način i kriteriji za odabir korisnika, nismo mogli potvrditi na koji način su odabrani korisnici transfera neprofitnim organizacijama po odlukama načelnika i utvrđen iznos sredstava.**

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 591.089 KM od čega se na transfer za prevoz učenika odnosi 300.047 KM, a na zimsko održavanje puteva 278.043 KM.

Tekući transfer za prevoz učenika realizovan je na osnovu potpisanog ugovora sa preduzećem „Centrotrans“ d.d. Sarajevo za prevoz učenika područnih osnovnih škola za koje nije obezbijeđen javni linijski prevoz (OŠ „Saburina“, OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“, OŠ „Vrhbosna“ i OŠ „Šejh Muhamed efendija Hadžijamaković“). U skladu sa Sporazumom o zajedničkoj saradnji potpisanim između Ministarstva saobraćaja Kantona Sarajevo i Općine, ovo Ministarstvo subvencionira sredstva koja Općina doznači ugovornom prijevozniku po osnovu ovog transfera.

Tekući transfer za zimsko održavanje puteva realizovan je na osnovu faktura koje su ispostavljene po zaključenom ugovoru između Općine i KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo za izvođenje radova zimskog održavanja saobraćajnica na području Općine. Ugovor je zaključen na osnovu Okvirnog sporazuma koji potpisan na period od tri godine (januar 2021 – mart 2023. godine). Sporazum je potpisan nakon provedenog postupka javne nabavke na osnovu Okvirnog plana zimskog održavanja cesta na području Općine za period januar 2021 – mart 2023. godine, a ugovori se zaključuju pojedinačno za sezonu. Shodno navedenom, u okviru tekućih transfera iskazani su izdaci za zimsko održavanje cesta koji po svojoj prirodi nemaju karakter tekućih transfera (nepovratnih davanja), zbog čega nisu planirani i iskazani na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog toga, subvencije javnim preduzećima iskazane su više za 270.043 KM, a izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su manje za ovaj iznos.

Subvencije privatnim preduzećima iskazane su u iznosu od 256.031 KM i najvećim dijelom se odnose na podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji (235.104 KM). Za realizaciju podsticaja provedeno je više javnih poziva, a najznačajniji se odnose na: stimulisanje plasteničke proizvodnje (87.399 KM), stimulisanje poljoprivredne proizvodnje (52.247 KM), podsticaj za projekte iz oblasti stočarstva (39.588 KM), nabavka stočne hrane (28.116 KM) itd.

Konstatujemo da su u okviru tekućih transfera iskazani rashodi za zimsko održavanje cesta u iznosu od 270.043 KM, koji ne predstavljaju nepovratna davanja, koji nisu planirani i iskazani na propisanim pozicijama u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan pregled rashoda i izdataka po vrstama, a preporuka za otklanjanje ove nepravilnosti data je u tački 5.1. Izvještaja.

Također, utvrdili smo da su tekući transferi neprofitnim organizacijama, iskazani u iznosu od 122.792 KM (od čega je iz tekuće rezerve 33.500 KM), za koje je u Odluci o izvršenju budžeta navedeno da se raspoređuju po odobrenju načelnika, realizovani po odukama načelnika, ali bez javnog poziva i usvojene interne procedure kojom bi se definisali kriteriji za odabir korisnika sredstava. Zbog toga ne možemo potvrditi na koji način su odabrani korisnici i utvrđen iznos sredstava dodijeljenih transfera, niti da je pri raspodjeli ovih sredstava osiguran princip transparentnosti u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima FBiH.

Preporuka:

- *definisati kriterije za raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama koji se dodjeljuju po odluci načelnika u cilju osiguranja principa transparentnosti kod dodjele sredstava.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi planirani su u iznosu od 6.841.870 KM, a realizirani 2.542.883 KM ili 37% od plana. Struktura ovih rashoda je sljedeća: kapitalni transferi drugim nivoima vlasti (1.938.155 KM), kapitalni transferi neprofitnim organizacijama (344.173 KM), kapitalni transferi pojedincima (235.555 KM) i kapitalni transferi javnim preduzećima (25.000 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine utvrđeno je da će se sredstva kapitalnih grantova drugim nivoima vlasti, kapitalnih grantova pojedincima, kapitalnih grantova neprofitnim organizacijama i javnim subjektima, kapitalnih grantova u izgradnju i sanaciju objekata infrastrukture, rasporediti na osnovu ugovora ili sporazuma, utvrđenih programima rada, utvrđenih prioriteta i prijedloga nadležnih službi kao i konkretnih pojedinačnih zahtjeva odnosno dostavljenih faktura ili situacija uz saglasnost načelnika u skladu s budžetom utvrđenim namjenama i korisnicima i na osnovu člana 12. Odluke (kojim je propisana obaveza primjene Zakona o javnim nabavkama za postupke nabavke roba, usluga i radova). **Odlukom nije detaljno utvrđen način izvršavanja po vrstama transfera, niti je definisano da se transferi koji su planirani u zbirnom iznosu realiziraju na osnovu javnog poziva i/ili prethodno utvrđenih kriterija.**

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti najvećim dijelom odnose se na izdatke za realizaciju projekata za sanaciju kanalizacione i vodovodne mreže (1.113.428 KM), izgradnju potpornih zidova (195.602 KM) i preventivne mjere po zakonu o zaštiti i spašavanju (150.755 KM).

Ovi transferi Budžetom su planirani u iznosu od 5.968.770 KM i to: kapitalni transferi drugim nivoima vlasti u iznosu od 1.524.520 KM i transferi za izgradnju i rekonstrukciju objekata infrastrukture od općeg interesa u iznosu od 4.444.250 KM. U okviru transfera drugim nivoima vlasti značajan iznos (1.232.330 KM) planiran je za rekonstrukciju skloništa (neurošena sredstva ranijih godina) ali nije bilo realizacije ovih transfera. Pored toga, dio sredstava planiran je općinama/gradu koji su utvrđeni Budžetom Općine, kao i visina sredstava koja im je odobrena.

U okviru sredstava za izgradnju i rekonstrukciju objekata infrastrukture od općeg interesa najveći dio odnosi se na finansiranje projekata iz oblasti kanalizacije i vodovodne mreže (plan 2.212.000 KM a realizacija 1.113.428 KM), provođenje preventivnih mjera u skladu sa zakonom o zaštiti i spašavanju (planirano 436.710 KM, realizirano 100.755 KM) i sanacija potpornog zida kod objekta OŠ „Edhem Mulabdić“ i priprema projektne dokumentacije za sanaciju područne škole Širokača (planirano 301.640 KM, nije bilo realizacije).

Projekti iz oblasti kanalizacije i vodovodne mreže dijelom se finansiraju iz Budžeta Općine, a dijelom iz sredstava Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoline Kantona Sarajevo. Između Ministarstva i Općine zaključuje se sporazum o zajedničkom učešću u realizaciji projekata vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda. Sporazumima su definisana međusobna prava i obaveze, iznosi i projekti koji se finansiraju, te da Općina provodi procedure javnih nabavki za odabir izvođača radova, a Zavod za izgradnju Kantona vrši nadzor nad realizacijom ugovora.

Također, sporazumom je uređeno da se uvećanje vrijednosti imovine nastale realizacijom projekata iz sporazuma evidentira u poslovnim knjigama KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. Rashodi i izdaci iskazani su po fakturama na osnovu ugovora za ulaganje u projekte sanacije i izgradnje vodovodne i kanalizacije mreže, koje je Općina zaključila sa izabranim izvođačem radova nakon provedene procedure javne nabavke.

Značajniji projekti koji su realizirani odnose se na rekonstrukciju kanalizacije i vodovodne mreže s asfaltiranjem, u dijelu ulice Veliki Alifakovac i u ulicama Alifakovac, Maguda i Megara (327.399 KM), izgradnja separatne kanalizacije mreže u dijelovima ulica Baruthana od broja 71 do ulice Hladvode broj 70, MZ Moščanica (393.780 KM) i rekonstrukcija separatne kanalizacije mreže u dijelu ulice Arapova, od raskrsnice sa ulicom Žepa do ulice Mejlina (102.669 KM). Postupak nabavke i realizacija ugovora za izgradnju separatne kanalizacije mreže u dijelovima ulica Baruthana do ulice Hladvode, opisana je u tački 8. Izvještaja.

Uvidom u dokumentaciju u vezi realizacije **Ugovora o izvođenju radova: Rekonstrukcija kanalizacije i vodovodne mreže sa asfaltiranjem u dijelu ulice Veliki Alifakovac i ulicama Alifakovac, Maguda i Megara – Općina Stari Grad** utvrdili smo da je 9. 9. 2021. godine sa „Mibralom“ d.o.o. Sarajevo zaključen je ugovor u iznosu od 1.444.801 KM. Ugovoren je rok za izvođenje radova od 100 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao, a ugovoreno je da se rokovi mogu produžiti u slučaju više sile, neotklonjivih smetnji za izvođenje radova, a postojanje vanrednih okolnosti utvrđuju ugovorne strane pismenim putem. Ugovorene su kaznene odredbe za kašnjenje u izvođenju radova ako je došlo krivicom odabranog ponuđača. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su radovi započeli 22. 9. 2021. godine (tako da je ugovorni rok za završetak radova 31. 12. 2021. godine), ali je u toku realizacije ugovora na zahtjev izvođača i uz saglasnost Općine dva puta produžen (za ukupno 74 dana), odnosno do 22. 6. 2022. godine kada su radovi i okončani (što je konstatovano u građevinskom dnevniku). Prema okončanoj situaciji ukupna realizacija ovog projekta izvršena je u iznosu od 1.252.126 KM od čega je u 2022. godini iskazano 327.399 KM. **Navedeno ukazuje da je u toku realizacije ugovora produžen rok za izvođenje radova, i izvršene su izmjene prvobitno ugovorenih rokova izvođenja radova, te nije ni realizovan u godini za koju su sredstva planirana Budžetom. Preporuka za realizaciju ugovora data je u dijelu 8. Izvještaja.**

U okviru kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama najznačajniji je transfer za obnovu vjerskih i kulturno-historijskih spomenika koji je planiran u iznosu od 155.000 KM, a realiziran 140.719 KM i transfer za streljački klub „Point“ koji je realiziran u iznosu od 100.000 KM.

Sredstva za obnovu vjerskih i kulturno-historijskih spomenika najvećim dijelom realizovana su na osnovu pojedinačnih odluka načelnika, a po zahtjevu korisnika. U okviru ovih rashoda iskazani su transferi odobreni Medžlisu islamske zajednice (40.000 KM), Vrhbosansko bogoslovno sjemeništu u Sarajevu (35.000 KM) i Jevrejskoj organizaciji (10.000 KM), na ime sufinansiranja rekonstrukcije objekata. Korisnicima su sredstva odobrena po odlukama načelnika i zaključeni su ugovori, a korisnici su dostavili izvještaje o utrošku sredstava. Nije nam prezentirana dokumentacija da su utvrđeni kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava po korisniku, niti je raspisan javni poziv za raspodjelu sredstava transfera za vjerske i kulturno-historijske spomenike.

Sredstva za klub za praktično streljaštvo i taktički trening „Point“ Sarajevo utvrđena su Budžetom Općine u iznosu od 80.000 KM, a 20.000 KM je odobreno iz tekuće rezerve načelnika. Ovaj transfer odobren je na ime finansiranja uređenja strelišta i nabavku neophodne opreme za funkcionisanje kluba. Korisnik je u skladu sa zaključenim Ugovorom dostavio izvještaj i prateću dokumentaciju o utrošku sredstava.

Shodno navedenom, konstatujemo da za raspodjelu sredstava kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama nije utvrđen način raspodjele, nisu utvrđeni kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava po korisniku, zbog čega nije osiguran princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- ***utvrditi način i kriterije za raspodjelu sredstava kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama kako bi se osigurao princip transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.***

6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate realizirani su u iznosu od 296.562 KM, a odnose se na plaćanje kamata po osnovu faktura Federalnog ministarstva finansija za plaćanje obaveza po kreditu Saudijskog fonda broj 6/725 za Projekat razvoja infrastrukture u Općini Stari Grad Sarajevo (detaljnije opisano u tački 6.2.4. Izvještaja).

6.1.2.6 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 2.917.408 KM i u odnosu na plan (6.755.828 KM) realizovani su manje za 3.838.420 KM ili 56%. Ovi izdaci odnose se na: rekonstrukciju i investicijsko održavanje (2.555.202 KM), nabavku opreme (237.589 KM) i stalna sredstva u obliku prava (124.617 KM).

Izdaci za rekonstrukciju i investiciono održavanje (2.555.202 KM) najvećim dijelom odnose se izvršena ulaganja u rekonstrukciju i sanaciju cesta (1.942.857 KM) i popločavanje ulica i kaldrme (609.420 KM). Dio ovih rashoda se realizirao na osnovu ugovora koji su zaključeni na osnovu okvirnih sporazuma u ranijem periodu, a za dio su u toku godine provedene procedure nabavki nakon kojih su zaključeni ugovori.

Postupci i procedure nabavki stalnih sredstava i realizacije ugovora obrazloženi su u tački 8. Izvještaja.

Napominjemo da se rekonstrukcija i sanacija cesta dijelom finansira iz namjenskih sredstava od indirektnih poreza za ceste i naknade za upotrebu cesta u skladu sa Zakonom o cestama FBiH. S tim u vezi utvrdili smo da Vijeće nije usvojilo Strategiju razvoja lokalnih cesta i ulica kojom se određuju ciljevi i osnovni zadaci pri razvoju i održavanju javnih cesta na period od deset godina, niti je načelnik uz saglasnost Vijeća donio Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove za lokane ceste, kako je propisano članom 22. Zakona o cestama FBiH. Također, nije usvojen Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta do kraja tekuće godine za narednu godinu koji u skladu sa članom 25. Zakona donosi načelnik uz saglasnost Vijeća.

Shodno navedenom, konstatujemo da nisu doneseni planski dokumenti za razvoj, održavanje i rekonstrukciju lokalnih cesta u skladu sa Zakonom o cestama u FBiH.

Preporuka:

- ***potrebno je donijeti strategiju razvoja lokalnih cesta, srednjoročni program održavanja i zaštite i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove za lokane ceste i godišnji plan i program održavanja i zaštite i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, u skladu sa Zakonom o cestama u FBiH.***

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Planirano za 2022. godinu ⁴¹	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	23.031.874	20.450.738	17.682.520	89
I.1.	Prihodi od poreza	7.344.651	7.606.888	6.071.252	104
I.2.	Neporezni prihodi	12.269.203	11.357.525	10.133.402	93
I.3.	Primljeni transferi	3.418.020	1.486.324	1.477.866	44
II	RASHODI	23.840.522	16.689.526	14.774.866	71
II.1.	Tekući rashodi	11.859.940	10.475.994	9.571.512	91
II.2.	Tekući grantovi	4.825.612	3.374.087	2.225.558	70
II.3.	Kapitalni grantovi	6.841.870	2.542.883	2.720.885	37
II.4.	Izdaci za kamate	296.600	296.562	256.911	100
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	16.500			
III	TEKUĆI DEFICIT/SUFICIT I – II	808.648	3.761.212	2.907.654	465
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	6.755.828	2.917.408	1.675.742	43
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	9.323	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	6.755.828	2.917.408	1.685.065	43
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(7.564.476)	843.804	1.231.912	11
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	0	0	0	0
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(7.564.476)⁴²	843.804	1.231.912	11

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	2.601.051	7.564.476	34
--	------------------	------------------	-----------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 3.761.212 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 20.450.738 KM, a rashodi u iznosu od 16.689.526 KM.

Iskazan je pozitivan finansijski rezultat za 2022. godinu u iznosu od 843.804 KM, budući da su prihodi iskazani u iznosu od 20.450.738 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 19.606.934 KM.

U Bilansu stanja na datum bilansa iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (akumulirani suficit) u iznosu od 2.601.051 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 4.963.425 KM. Naime, iako je u tekućoj godini ostvaren pozitivan finansijski rezultat (843.804 KM) neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je manje za iznos od 5.807.229 KM. Umanjenje se odnosi jer je na datum bilansa izvršeno preknjižavanje neutrošenih namjenskih prihoda (naknade za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, naknade za skloništa i sredstva od otkupa poslovnih prostora) sa pozicije neraspoređenog viška prihoda nad rashodima na poziciju kratkoročnih vremenskih razgraničenja, budući da su se neutrošena namjenska sredstva u ranijem periodu priznavala kao prihod perioda, a neutrošeni dio sredstava nije se knjigovodstveno prenosio na kratkoročna vremenska razgraničenja.

⁴¹ U obrazac Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta u kolone koje se odnose na planirane pozicije uneseni su podaci Izmjena i dopuna Budžeta (zvanično usvojenog za 2022. godinu) s uključenim odlukama o preraspodjelama, odobrenim sredstvima iz tekuće rezerve i unosu sredstava koje su donesene nakon Izmjena i dopuna Budžeta, koje su postale dio Budžeta.

⁴² U koloni planirano u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu iskazan je ukupan negativan finansijski rezultat u iznosu od 7.564.476 KM, s obzirom na to da je Budžetom za 2022. godinu planiran višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 16.832.850 KM, od čega se na novčana sredstva odnosi 7.318.300 KM, vrijednosne papire 47.000 KM, kratkoročna potraživanja 4.148.362 KM i kratkoročne plasmane 5.300.000 KM.

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva na žiroračunima iskazana su u iznosu od 7.291.836 KM i prelazni račun 26.464 KM. Sredstva na žiroračunima odnosi se na stanje transakcijskog računa u iznosu od 4.648.570 KM i pet podračuna koji su u okviru Jedinственог računa trezora (u daljnjem tekstu: JRT), od čega se najveći iznos odnosi na sredstva od primljenih grantova od drugih nivoa vlasti (1.184.608 KM), sredstva od naknade za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (731.249 KM), sredstva od prodaje poslovnih prostora (390.150 KM) i za javna skloništa (193.108 KM). Iskazana stanja novčanih sredstava usaglašena su sa bankovnim izvodima.

Utvdili smo da je pored navedenih računa u ranijem periodu otvoren račun Općine za Službu za boračko – invalidsku i socijalnu zaštitu koji nije u okviru Glavne knjige trezora i JRT. Putem ovog računa vrši se uplata od resornog kantonalnog ministarstva i isplate korisnicima za naknade u skladu s propisima iz oblasti boračke populacije i za oblast socijalnih pitanja (porezi i doprinosi za porodilje i naknade za troškove dženaza i sahrane). Općina uvodi korisnike u pravo, a sredstva osiguravaju resorna kantonalna ministarstva. Stanje ovih sredstava na datum bilansa iznosi 2.541 KM.

S obzirom na to da je ovaj račun izvan JRT-a i da nije uspostavljena evidencija u okviru Glavne knjige, nije postupljeno u skladu s članom 15. Zakona o trezoru FBiH, kojim je definisano da Služba za finansije upravlja svim transakcijama općinskog budžeta putem sistema Glavne knjige trezora koji obuhvata sve prihode i primitke, rashode i izdatke, izvršene nabavke, obaveze i izmjene aktive, pasive i promjene izvora sredstava. Prezentirana je dokumentacija da su poduzete aktivnosti kako bi se ova sredstava uplaćivala na depozitni račun Općine i iskazivala u Glavnoj knjizi trezora.

Prema navedenom, u Jedinственог račun trezora nije uključen transakcijski račun preko kojeg se vrši isplata naknada za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, a u Glavnoj knjizi trezora nisu evidentirane transakcije koje proizilaze iz ovih poslovnih promjena shodno Zakonu o trezoru.

Preporuka:

- ***u Jedinственог račun trezora uključiti bankovne račune preko kojih se vrše novčane transakcije za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu, a poslovne promjene koje se na njih odnose knjigovodstveno evidentirati u okviru Glavne knjige trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.***

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 4.148.362 KM, od čega se potraživanja od pravnih osoba (358.762 KM), potraživanja od fizičkih osoba (330.978 KM) i ostala potraživanja (3.458.621 KM).

Potraživanja od pravnih osoba najvećim dijelom odnose se na potraživanja za isporučene usluge za zakup poslovnih prostora (224.325 KM) i za isporučene usluge zakupa javnih površina (134.558 KM).

Potraživanja za zakup poslovnih prostora i zakupa javnih površina odnose se na potraživanja od korisnika s kojima su zaključeni ugovori za zakup poslovnih prostora i javne površine. U skladu sa zaključenim ugovorima izdaju se mjesečno fakture, a uspostavljena je pomoćna evidencija po kupcu putem koje se prati naplata ovih potraživanja.

Služba za finansije je na osnovu dostavljenih podataka od nadležne službe izvršila prenos potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora i javnih površina koja su starija od šest mjeseci, na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja. Utvrdili smo da su određeni korisnici poslovnih prostora potpisali Sporazum o plaćanju duga u ratama kojim je utvrđen plan otplate duga i rokovi. Služba za privredu prati realizaciju navedenih sporazuma.

Potraživanja od fizičkih lica najvećim dijelom odnose se na potraživanja za zakup poslovnih prostora i javnih površina za fizička lica 208.100 KM. Iskazana su potraživanja na osnovu fakturisani a neplaćenih potraživanja po osnovu zaključenih ugovora sa korisnicima za zakup javnih površina i poslovnih prostora.

Ostala potraživanja značajnim dijelom odnose se na sumnjiva i sporna (3.311.185 KM) i ostala potraživanja (146.636 KM).

U okviru sumnjivih i spornih potraživanja najveći dio odnosi se na: rente i zemljište (1.999.857 KM), zakup poslovnih prostora pravnim licima (573.520 KM), zakup poslovnih prostora fizičkim licima (388.102 KM), zakup javnih površina pravnim licima (154.937 KM) i zakup javnih površina fizičkim licima (83.017 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja za rente i zemljište značajnim dijelom odnose se na potraživanja po osnovu rješenja nadležne općinske službe na ime naknade za korištenje zemljišta i rente u redovnim postupcima, kao i za rješenja izdata u postupcima legalizacije i najvećim dijelom su iz ranijeg perioda. Ova rješenja se izdaju u upravnim postupcima koje provodi nadležna služba u skladu s propisima, a postaju pravosnažna kada se izvrši uplata obračunatih troškova. Uvidom u evidenciju ovih potraživanja po komitentima utvrdili smo da se značajan broj potraživanja iskazan u pojedinačnim iznosima od 50 do 80 KM a koja se odnose na neplaćene troškove postupka u vezi s izdavanjem rješenja.

U odabranom uzorku utvrdili smo da se u okviru ove pozicije iznos od najmanje 158.082 KM odnosi na potraživanja za koja su izdata pravosnažna rješenja iz ranijeg perioda (2009-2017. godine), i za koja su izvršene uplate, ali se nije izvršilo knjigovodstveno evidentiranje, što za posljedicu ima nerealno iskazana potraživanja.

Napominjemo da se značajan dio ovih potraživanja odnosi na raniji period, kada se koristio drugi softverski program za knjigovodstvu evidenciju te su u početnim stanjima značajnim dijelom podaci preuzeti iz tog programa bez prethodno utvrđenog stvarnog stanja. Nisu uspostavljenije sveobuhvatne adekvatne evidencije ovih potraživanja na osnovu kojih bismo utvrdili na koji period se odnose, po kom osnovu i da li postoji osnov za njihovo iskazivanje. **Navedeno ukazuje da nisu osigurane blagovremene informacije i komunikacije unutar općinskih službi, zbog čega ne možemo potvrditi iskazana stanja potraživanja. Također, nismo se uvjerali da je Općina u potpunosti osigurala poštovanje računovodstvenog načela tačnosti i istinitosti iskazivanja poslovnih događaja, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.** Prezentirana je dokumentacija da je Općina poduzela određene aktivnosti na analizi ovih potraživanja, te su izvršene određene ispravke ranijih pogrešnih knjiženja, koje nisu okončane.

U okviru *sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora fizičkim licima* najveća potraživanja odnose se na potraživanja od Ermine Mušić (192.409 KM), Rizaha Pašalića (30.450 KM) i Šejle Lekić (20.644 KM). Ova potraživanja odnose se na raniji period, a prezentirana je dokumentacija da su poduzete aktivnosti na naplati ovih potraživanja putem sudskih postupaka. Međutim, zbog nepostojanja novčanih sredstava i imovine za naplatu nije izvršena naplata ovih potraživanja (za predmet Ermina Mušić i Šejle Lekić), dok je u predmetu Rizah Pašalić nakon žalbenog postupka u 2022. godine donesena drugostepena presuda u korist Općine.

Najveći iznos *sumnjivih i spornih potraživanja za zakup poslovnih prostora pravnim licima*, odnosi se na potraživanja od Skaka Mehmed (125.513 KM), Connection d.o.o. Sarajevo (98.084 KM) i Army shop d.o.o. Sarajevo (47.071 KM). Ova potraživanja datiraju iz ranijeg perioda. Općina je pokrenula sudski spor za potraživanja od Skaka Mehmed ali je u ovom predmetu pokrenuta i tužba protiv Općine.

Prema prezentiranoj dokumentaciji u ovom postupku uložena je žalba na prvostepenu sudsku presudu iz 2019. godine, ali postupak još nije okončan. Za naplatu potraživanja od Army Shop za period 2014-2019. godine nisu pravovremeno poduzete aktivnosti, zbog čega je za ova potraživanja u iznosu od 47.071 KM nastupila zastara. Za iskazana potraživanja od Conection d.o.o. Sarajevo utvrdili smo da su Općinski i Kantonalni sud u 2022. godini donijeli rješenje kojim je odbijen zahtjev Općine za ispravku naziva pravnog lica u ranije pokrenutom sudskom postupku (u tužbi naveden naziv pravnog lica Conectium) na čije ime je donesena presuda 2015. godine, koju je potvrdio sud. Zbog navedenog ovaj sudski postupak je neprovodiv i ne postoji osnovanost za iskazivanje potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 98.084 KM.

Shodno navedenom, potraživanja za zakup poslovnih prostora pravnim licima nisu realno iskazana za najmanje 145.155 KM.

Revizijom smo utvrdili da značajan dio potraživanja datira iz ranijeg perioda, te je potrebno preispitati osnovanost i njihovu naplativost. Također, na pojedinim pozicijama potraživanja iskazana su stanja na potražnoj strani koja ne bi trebala imati potražna salda, a dio se odnosi na izvršene pretplate od korisnika.

Značajan iznos potraživanja koja su ocijenjena kao nenaplativa i neizvjesna za naplatu iskazan je u okviru vanbilansne evidencije, za koje je u ranijim godinama na osnovu izvještaja i prijedloga popisne komisije i odluke o usvajanju izvještaja o popisu izvršeno preknjižavanje iz bilansne u vanbilansnu evidenciju potraživanja, ali nije donesena odluka o otpisu potraživanja (tačka 7. Izvještaja).

Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Općina usklađivala vrijednosti iskazanih potraživanja sa kupcima putem izvoda otvorenih stavki, što nije u skladu sa članom 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je propisano da je povjerilac dužan da, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, dostavi dužniku spisak nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama.

Utvdili smo da nisu osigurane adekvatne pomoćne evidencije rješenja iskazanih u okviru sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu naknada za zemljište i rente na osnovu, kojih bi se utvrdilo na koji period se odnose i da li je u potpunosti osnovano iskazano potraživanje. Također, utvrdili smo da dio potraživanja nije realno iskazan jer nema osnova za njihovo iskazivanje u iznosu najmanje od 303.237 KM (izvršene uplate u ranijem periodu koje nisu knjigovodstveno evidentirane, nisu blagovremeno poduzete aktivnosti na naplati potraživanja). Općina nije u ranijem periodu u potpunosti pratila naplatu potraživanja od fizičkih i pravnih lica, niti je vršeno usklađivanje sa nadležnom službama i analiza njihove naplativosti, zbog čega nije osigurano računovodstveno načelo tačnosti i istinitosti iskazivanja poslovnih događaja, kako je propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***izvršiti sveobuhvatnu analizu potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi, uskladiti vrijednost potraživanja sa kupcima putem izvoda otvorenih stavki i na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere s ciljem realnog iskazivanja potraživanja, a otpis potraživanja vršiti na osnovu odluke o otpisu u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.***

6.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani u iznosu od 5.300.000 KM odnose se na oročena sredstava kod komercijalnih banaka na osnovu zaključenih ugovora sa bankama.

Odlukom o izvršavanju Budžeta (član 30.) utvrđeno je da je Općina obavezna vršiti investiranje neangažovanih sredstava u svrhu povećanja resursa Općine u skladu sa Zakonom o investiranju javnih sredstava.

Na osnovu Odluke načelnika od 28. 6. 2022. godine odobreno je oročavanje slobodnih novčanih sredstava koja se nalaze na transakcijskim namjenskih računima Općine u ukupnom iznosu od 5.300.000 KM (od čega sredstava od prodaje poslovnih prostora iz ranijeg perioda 2.500.000 KM, naknade za izgradnju skloništa 1.100.000 KM i sredstava naknade za zaštitu od nesreća i spašavanje 1.700.000 KM) na period od 12 mjeseci sa fiksnom kamatnom stopom. Nakon javnog poziva Bankama za dostavu ponuda za oročavanje slobodnih novčanih sredstava, 30. 6. 2022. godine zaključeni su pojedinačni ugovori sa četiri banke (Privredna banka Sarajevo d.d., Ziraat Bank, Asa banka i Sparkasse Bank d.d.) a pojedinačni deponovani iznosi 1.325.000 KM (po kamatnoj stopi od 0,25% do 0,60%). Ugovoreni rok za oročavanja sredstava je 12 mjeseci a ugovoreno je da je raskid ugovora u djelimičnom ili cjelokupnom iznosu moguć na osnovu pismenog zahtjeva Općine u iznimnim slučajevima viša sile.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 37.057.187 KM (nabavne vrijednosti 46.290.953 KM, ispravke vrijednosti 9.233.766 KM).

Strukturu nabavne vrijednosti stalnih sredstava čine: zemljište (853.974 KM), građevine (38.855.570 KM), oprema (4.358.362 KM), stalna sredstva u obliku prava (948.967 KM) i sredstva u pripremi (1.274.079 KM).

U okviru građevina značajni iznosi odnose se na vrijednost zgrade Općine (13.684.967 KM), ulaganja u izgradnju podzemne garaže (6.551.179 KM), ulaganja u fiskulturnu salu OŠ „Edhem Mulabdić“ (1.280.043 KM), rekonstrukciju zgrade Doma zdravlja Stari grad (2.230.996 KM) i ulaganja u rekonstrukciju i sanaciju cesta (5.576.165 KM). Prema prezentiranim zemljišno knjižnim izvadcima za odabrani uzorak utvrdili smo da je Općina upisana kao vlasnik zgrade Općine 1/1, a u zemljišno knjižnim izvadcima za podzemnu garažu, za OŠ „Edhem Mulabdić“, Dom zdravlja Stari grad navedeno je da je državno vlasništvo, a Općina je upisana s pravom raspolaganja.

Općina vodi registar poslovnih zgrada i prostora (koji je dostupan i internet-stranici Općine) kojima raspolaže na osnovu Odluke o preuzimanju nadležnosti gazdovanja poslovnim prostorima u vlasništvu Općine⁴³. Ovom Odlukom utvrđeno je da je Općina preuzela nadležnosti gazdovanja i raspolaganja poslovnim prostorima koji se nalaze u vlasništvu Općine od SIZ-a stanovanja grada Sarajevo i DP-Sarajevostan Sarajevo. Ukupan broj poslovnih prostora kojima raspolaže Općina je 886, a Odlukom o dodjeli zakupa poslovnih prostora Općine i rasporedu poslovnih djelatnosti na područja Općine utvrđen je način korištenja i raspolaganja, te cijene zakupa. Ovi prostori nisu iskazani u knjigovodstvenim evidencijama Općine. Prema prezentiranoj dokumentaciji u zemljišno knjižnim ulošcima (za uzorak) za pojedine poslovne prostore navedeno je da vlasništvo državna svojina a Općina je upisana kao nosilac prava raspolaganja, dok za dio prostora ne posjeduje ZK izvatke ili se radi se o imovini koja je bila predmet nacionalizacije u ranijem periodu. **Prema obrazloženju odgovorne osobe, u toku je postupak harmonizacije katastarskih općina, putem kojih će se utvrđivati pravo vlasništva Općine nad objektima, te u kolektivno stambeno-poslovnim objektima izdvojiti i upisati općinski poslovni prostori kao etažne jedinice u vlasništvu Općine.**

Prema prezentiranoj dokumentaciji Općina raspolaže s određenim stanovima za koje je Kantonalni stambeni fond Sarajevo u ranijem periodu donio potvrde o vlasništvu stana. Naime, ovi stanovi su u skladu sa Zakonom o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova vraćeni Općini na raspolaganje, a odnosi se na stanove za koje nije podnesen zahtjev za povrat od nosioca stanarskog prava, koji nisu imali zakonske nasljednike ili nisu otkupljeni u postupku privatizacije. Ovi stanovi nisu knjigovodstveno evidentirani u poslovnim knjigama Općine, a raspolaganje i način korištenja stanova uređeno je Odlukom Vijeća o dodjeli i prodaji stanova i zakupnu stana kojima raspolaže Općina. Prema podacima nadležne općinske službe 82 stanova je dato u zakup licima na osnovu zaključenih ugovora kojima su regulisana međusobna prava i obaveze, 57 je zapečaćenih stanova (od kojih je dio devastiran) a 35 se koristi za alternativni smještaj.

⁴³ „Sl. novine Grada Sarajeva“, br. 7/91

Za odabrani uzorak prezentirane su potvrde o vlasništvu stana, dok je za pojedine stambene jedinice pokrenut postupak uknjižbe kod nadležnog Ureda za harmonizaciju Općinskog suda u Sarajevo. **Shodno tome, Općina posjeduje potvrde o vlasništvu stana od Kantonalnog stambenog fonda Sarajevo na osnovu kojeg raspolaže tim stambenim jedinicama, a u toku je postupak harmonizacije kroz koji će se rješavati status ovih stanova.**

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 1.274.078 KM od čega se na poziciji zgrada iskazan iznos od 752.587 KM, stambeni objekata 140.000 KM, popločavanja i kaldrme 114.711 KM i objekat u ulici Dženetića Čikma 266.781 KM. Pozicije zgrade i stambeni objekti odnose se na početna stanja.

Na poziciji *zgrade* (u pripremi) iskazana su izvršena ulaganja u izgradnju sportske dvorane OŠ „Mula Mustafe Bašeskije“ iz perioda 2016. i 2017. godine. Na poziciji *stambenih objekata* (u pripremi) iskazana ulaganja Općine iz ranijeg perioda u izgradnju zgrade kolektivnog smještaja. Prema prezentiranoj dokumentaciji ovi objekti se vode na pripremi iako se koriste (za koje je izdata i upotrebna dozvola u ranijem periodu), što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. U skladu s propisima, na poziciji sredstva u pripremi evidentiraju se transakcije nabavke sredstava do momenta završetka izgradnje i stavljanja sredstva u upotrebu kada se saldo na ovom kontu zatvara sa stalnim sredstvom u upotrebi, te vrši obračun amortizacije na osnovu vijeka trajanja sredstva.

Zbog navedenog konstatujemo da su u okviru stalnih sredstva u pripremi iskazana sredstva u iznosu od 892.587 KM (školska sportska dvorana i zgrade kolektivnog stanovanja), iako su stavljena u upotrebu, zbog čega nije vršen obračun amortizacije i nisu realno iskazana sredstva u upotrebi i izvori sredstava u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U okviru sredstava u pripremi iskazan je iznos od 266.781 KM koji se odnosi na objekat u ulici Dženetića Čikma, od čega je u 2022. godini iskazan iznos od 172.149 KM. Navedeno se odnosi na realizaciju zajedničkog projekta izgradnje stambeno-poslovnog objekta u okviru UP Kvadrant XII, za šta je zaključen Ugovor/sporazum o partnerstvu čiji je cilj izgradnja stambeno poslovnog objekta 2019. godine između načelnika i „Amko-komerc“ d.o.o. Sarajevo (koji je pravni sljednik TD „Market“ d.d. Sarajevo).

Zaključkom Vijeća od 27. 6. 2019. data je saglasnost za početak realizacije zajedničkog projekta izgradnje stambeno-poslovnog objekta u okviru UP Kvadrant XII, između Općine i TD „Marketi“ d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Zajednički projekat izgradnje stambeno-poslovnog objekta). Zaključkom je između ostalog dato ovlaštenje načelniku da dovrši proceduru u ime Općine, s vlasnikom parcele na kojoj se treba graditi poslovno – stambeni objekat, a sve na osnovu već utvrđenog interesa Općine.

Načelnik je, pozivajući se na Zaključak Vijeća, 29. 8. 2019. godine donio Odluku o realizaciji Zajedničkog projekta izgradnje stambeno-poslovnog objekata. Odlukom je utvrđeno da Općina učestvuje kao vlasnik zemljišnih parcela (ukupne površine 607 m²), te da za uneseno pravo vlasništva dobiva u vlasništvo šesnaest poslovnih prostora (241,35 m² poslovnog prostora), a da TD „Marketi“ učestvuju u projektu sa ukupnom površinom od 716 m². Odlukom je definisano da će se zaključiti ugovor/sporazum o partnerstvu koji će sadržati odredbe o načinu i postupku zamjene građevinskog zemljišta u vlasništvu Općine za poslovne prostore u novoizgrađenom stambeno-poslovnom objektu. **Ističemo da, u skladu s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave, Vijeće odlučuje o pribavljanju, korištenju, upravljanju i raspolaganju imovinom Općine.**

Ugovor/sporazum o partnerstvu, notarski obrađen, zaključen je 30. 8. 2019. godine između načelnika i „Amko-komerc“ d.o.o. Sarajevo čiji je cilj izgradnja stambeno poslovnog objekta. Ugovoreno je da će Općina u svrhu izgradnje objekta uložiti zemljište na kojem je upisana kao vlasnik 1/1, a „Amko komerc“ d.o.o. uložiti će zemljište koje je u njegovom vlasništvu i sredstva potrebna za kompletnu izgradnju spomenutog objekta. Ugovorom je utvrđeno da vrijednost zemljišta koje Općina unosi u projekat iznosi 546.300 KM, koja je utvrđena na osnovu procjene vještaka građevinske struke iz 2018. godine, a vrijednost poslovnog prostora u novoizgrađenom poslovno-stambenom objektu na kojima Općina stiče pravo vlasništva za 16 poslovnih prostora iznosi 1.240.056 KM.

Odlukom o građevinskom zemljištu Općine⁴⁴ utvrđeno je da je dopuštena neposredna zamjena nekretnina u vlasništvu Općine za nekretninu približne vrijednosti u vlasništvu druge osobe. Utvrđeno je da odluku o zamjeni nekretnina donosi Općinsko vijeće na prijedlog načelnika, a zamjena zemljišta provodi se putem neposredne pogodbe u formi notarski obrađenog ugovora koji potpisuje načelnik.

Revizijom smo utvrdili da je Ugovor o partnerstvu zaključen 2019. godine, iako je za predmetne parcele u zemljišnoknjižnom izvratku u vlasničkom listu upisana zabilješka zbog spora, na šta je ukazao i notar u notarskom ugovoru. Odlukom o pravobranilaštvu Općine utvrđena je obaveza pribavljanja mišljenja prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, ugovora o statusnim i ugovornim oblicima povezivanja preduzeća, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima. Iako se Ugovorom o partnerstvu uređuje raspolaganje dijelom imovine Općine, on je zaključen bez pribavljenog mišljenja općinskog pravobranioca, što nije u skladu s navedenom Odlukom.

Na osnovu Odluke o realizaciji projekta i Ugovora o partnerstvu izdato je rješenje o odobrenju za građenje u 2019. godini.

Nakon što su u 2021. godini okončane aktivnosti i obeštećeni raniji vlasnici, odnosno žalbeni postupci povučeni, Vijeće je 25. 3. 2021. godine, uz pribavljeno mišljenje Općinskog pravobranilaštva, donijelo Odluku o neposrednoj zamjeni nekretnina kojom je odobrena zamjena suvlasničkog dijela nekretnina u vlasništvu Općine za suvlasnički dio nekretnine vlasništva „Amko komerc“ d.o.o., radi realizacije zajedničkog projekta. **Shodno tome, 5. 7. 2021. godine zaključen je Aneks Ugovora o partnerstvu.**

Također, u skladu s odredbama Odluke o neposrednoj zamjeni nekretnina između Općine i „Amko komerc“ d.o.o. Sarajevo 6. 1. 2022. godine zaključen je Ugovor o neposrednoj zamjeni nekretnina (uz mišljenje Pravobranilaštva), i uknjiženi suvlasnički dijelovi ½.

U poslovnim knjigama Općine od 2021. godine se po ovom osnovu knjigovodstveno evidentira ulaganje na poziciji stalnih sredstava u pripremi i izvorima sredstava. Evidentiranje se vrši na osnovu faktura „Amko komerca“ d.o.o. koji Općini prefakturiše iznos od 3,15% (učešće Općine kao suinvestitora),⁴⁵ u fakture se izdaju u skladu s Mišljenjem Uprave za indirektno oporezivanje BiH iz 2019. godine. Međutim, nije nam prezentiran akt kojim je uređeno knjigovodstveno evidentiranje ovog ulaganja.

Na osnovu navedenog utvrdili smo da je Općina 30. 8. 2019. godine zaključila „Ugovor/sporazum o partnerstvu čiji je cilj izgradnja stambeno-poslovnog objekta“ sa „Amkom“ d.o.o. Sarajevo, bez prethodno pribavljene saglasnosti Općinskog pravobranilaštva, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Odlukom o pravobranilaštvu Općine Stari Grad.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 26. Računovodstvenih politika za Općinu Stari Grad Sarajevo, budžetski korisnici vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerenja rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti, a knjiži se tako što se povećava vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije se evidentiraju na potražnoj strani konta izvora stalnih sredstava.

⁴⁴ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 7/15

⁴⁵ ukupna korisna površina novoizgrađenog objekta iznositi će 6.790,25 m², stoga je učešće Općine kao suinvestitora 3,15% (214 m²/6790,25 m²)

Općina nije izvršila revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na **31. 12. 2022. godine, efekat revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 6.226.261 KM.** Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

Preporuke:

- **objekte koji se koriste evidentirati na poziciji stalnih sredstava u upotrebi i vršiti obračun amortizacije;**
- **nastaviti aktivnosti na rješavanju i utvrđivanju statusa poslovnih prostora i stanova i u skladu s konstatovanim knjigovodstveno evidentirati njihovu vrijednost na odgovarajućim pozicijama;**
- **izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 26. Računovodstvenih politika za Općinu Stari Grad Sarajevo.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 13.801.089 KM, a čine ih kratkoročna razgraničenja (12.286.512 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.507.332 KM) i obaveze prema zaposlenicima (7.245 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.218.429 KM, koje su većinom izmirene u januaru 2023. godine.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničenja po osnovu: neutrošenih namjenskih prihoda i donacija (7.837.161 KM), potraživanja po fakturama i rješenja (4.136.501 KM), plaćenih garancija po osnovu zakupa poslovnih prostora i javnih površina (285.324 KM) i unaprijed plaćenih roba i usluga (27.864 KM).

U okviru kratkoročnih razgraničenja značajan iznos se odnosi na neutrošena namjenska sredstva za koje je posebnim propisima utvrđena namjena korištenja. Iznos od 5.807.229 KM prenesen je na kratkoročna razgraničenja u tekućoj godini jer se u ranijem periodu nije vršio prenos neutrošenih sredstava na kratkoročna vremenska razgraničenja. Na datum bilansa najveći iznos odnosi se na sredstva od prodaje poslovnih prostora (2.890.151 KM), posebne naknade za nesreće i spašavanje (2.410.077 KM), naknade od skloništa (1.295.287 KM), sredstva od Ministarstva obrazovanja, nauke i predškolskog odgoja za realizaciju projekta rekonstrukcije OŠ „Edhem Mulabdić“ (361.640 KM), grant sredstva Ministarstva privrede za sanaciju klizišta Krka, Močila- Sedrenik (226.000 KM) i sredstva od Ministarstva saobraćaja Kantona na ime sufinansiranja prevoza učenika (195.359 KM).

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 14.477.973 KM, a odnose se na obaveze po kreditu Saudijskog fonda za Projekat „Razvoj infrastrukture u Općini Stari Grad Sarajevo“.

Odlukom Vijeća o prihvatanju zaduženja po Sporazumu o zajmu između Saudijskog fonda za razvoj i Bosne i Hercegovine za projekat „Razvoj infrastrukture u Općini Stari Grad Sarajevo“⁴⁶ (u daljnjem tekstu: Projekat) prihvaćeno je zaduženje Općine prema Federaciji BiH, u iznosu od 30.000.000 SR (saudijski riljal), što je ekvivalent cca. 8.062.000 USD. Kreditno zaduženje odobreno je za finansiranje potprojekata: izgradnja i obnova parkirališta i prostora opće namjene; obnova i izgradnja sportske dvorane OŠ „Edhem Mulabdić“; obnova zgrade Općine i završetak izgradnje i opremanje Općinske ambulante.

Na osnovu supsidijarnog sporazum o kreditom zaduženju zaključenim između BiH i FBiH, između Federalnog ministarstva finansija i Općine 31. 10. 2018. godine zaključen je Podugovor o zajmu za realizaciju Projekta. Ugovoreno je da su raspoloživa sredstava kredita 30.000.000 saudijskih rijala, s grace periodom od 5 godina i rokom otplate u periodu od 25 godina (od 30. 10. 2023. do 30. 4. 2043. godine), kamatnom stopom 2% na godišnjem nivo i dospijućem polugodišnje u jednakim otplatama glavnice. Ukupno povučena sredstava kredita iznose 29.588.135 SAR.

Općina je Ministarstvu finansija Kantona 19. 1. 2023. godine uputila Izvještaj o vanjskom dugu u skladu s Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u Kantonu Sarajevo.⁴⁷ Međutim, utvrdili smo da Općina nije dostavila Federalnom ministarstvu finansija podatke o vanjskom dugu (na propisanim obrascima). Navedeno nije u skladu s članom 14. Pravilnika o evidenciji vanjskog duga u FBiH⁴⁸ kojim je utvrđeno da su općinske službe dužne, u roku od 20 dana po isteku svakog kvartala, Federalnom ministarstvu finansija dostaviti podatke o vanjskom dugu na propisanim obrascima.

Nije nam prezentirana dokumentacija da je vršeno usaglašavanje obaveza s Federalnim ministarstvom finansija.

Utvrdili smo da nije vršeno usklađivanje obaveza po osnovu kursnih razlika, prema važećoj kursnoj listi, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za Općinu. Prema kursnoj listi Centralne banke⁴⁹ stanje duga po ovom kreditu (29.588.135 SAR) iznosi 14.385.751 KM, te su zbog neusklađivanja obaveza po pozitivnim kursnim razlikama dugoročne obaveze na dan bilansa iskazane u većem iznosu za 92.222 KM.

Preporuke:

- **izvještaje o dugu dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH;**
- **na datum bilansa vršiti usklađivanje dugoročnih obaveza s Federalnim ministarstvom finansija, te knjigovodstveno evidentirati kursne razlike po dugoročnim kreditima, shodno Računovodstvenim politikama za Općinu.**

6.2.5 Izvori stalnih sredstva

Izvori sredstava iskazani su u iznosu od 25.610.976 KM, a odnosi se na izvore sredstava (23.009.925 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (2.601.051 KM). Izvore sredstava čine izvori stalnih sredstava u iznosu 37.062.951 KM (potražni saldo) i primici od inostranog zaduživanja 14.477.973 KM (dugovni saldo a odnosi se na knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze).

Izvori stalnih sredstava u odnosu na sadašnju vrijednost stalnih sredstava iskazani su više za 5.764 KM, a ova odstupanja su posljedica pogrešnog knjiženja u tekućoj godini, što je konstatovano i u Bilješkama uz finansijske izvještaje.

⁴⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 7/18

⁴⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“ br. 2/09

⁴⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 14/08

⁴⁹ Pregled kurseva valuta koji nisu uvršteni na dnevnu kursnu listu Centralne banke BiH uređena je na osnovu srednjih kursnih listi stranih valuta prema euru objavljenom na finansijskom servisu Refinitiv na zadnji radni dan prethodnog mjeseca – zbog čega smo koristili kurs za januar 2023. godine prema kojem je 1 SAR (saudijski riljal) 0,4862 KM.

U okviru izvora sredstava iskazana su salda na kontima 511125 - kapitalni transferi od drugih nivoa vlasti (224.937 KM) i 511128 - primici od ostalih izvora domaćeg zaduživanja (200.010 KM). U Bilješkama uz finansijske izvještaje za 2022. godinu konstatovana su ova stanja a odnose se na pogrešna knjiženja koja datiraju iz ranijeg perioda (preneseni iz softvera koji se ne koristi od 2011. godine). Također, navedeno je da je nužno utvrditi na koji način se treba izvršiti ispravka ranijeg knjiženja, te da će Služba za finansije u narednom periodu obezbijediti dokumentaciju koja je bila osnov za knjiženje i na osnovu iste izvršiti korektivna knjiženja.

Preporuka:

- ***izvršiti analizu knjiženja na kontima kapitalni transferi od drugih nivoa vlasti i primici od ostalih izvora domaćeg zaduživanja koja su provedena ranijih godina, te u skladu s konstatovanim i na osnovu adekvatne dokumentacije provesti korektivna knjiženja.***

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Odluka o redovnom godišnjem popisu sredstava - imovine, potraživanja i obaveza Općine za 2022. godinu, donesena je 22. 12. 2022. godine, te je formirana je komisija za popis osnovnih sredstava, sitnog alata i inventara, potraživanja, obaveza i novčanih sredstava i komisija za rashodovanje i otpis osnovnih sredstava. Popisne komisije su 17. 2. 2023. godine sačinile i dostavile izvještaje o izvršenom popisu koji su Odlukom načelnika od 21. 2. 2023. godine usvojeni.

Utvdili smo da se na poziciji sredstava u pripremi vode zgrade i stambeni objekti iz početnog stanja u vrijednosti 892.587 KM koji se koriste i koji su trebali biti evidentirani kao stalna sredstva u upotrebi. Popisna komisija je izvršila popis ovih sredstava preuzimanjem knjigovodstvenog stanja, međutim nije konstatovala da se ista koriste i ne vode na odgovarajućoj bilansnoj poziciji.

Popisna komisija nije izvršila popis niti je u izvještaju navela poslovne prostore i stanove s kojima Općina ima pravo raspolaganja, iako postoje evidencije nadležne općinske službe o ovim objektima niti je dala prijedlog daljih aktivnosti u vezi rješavanja njihovog statusa.

Također, konstatovali smo da su tri vozila koja se vode na stalnim sredstvima Općine (ukupne nabavne vrijednosti 134.865 KM koja su gotovo u potpunosti amortizovana) donirana Vatrogasnom društvu „Vratnik“ u skladu s Ugovorima o poklonu potpisanim u 2020. godine i za jedno vozilo u 2022. godini, kada su vozila i predana korisniku. Iako je Služba civilne zaštite ugovore o poklonu dostavila Službi za finansije 25. 1. 2023. godine, navedena vozila nisu isknjižena na datum bilansa. **Komisija za popis stalnih sredstava nije popisom utvrdila stvarno stanje ovih vozila, nego je preuzela knjigovodstveno stanje.**

U izvještaju o popisu potraživanja nije data sveobuhvatna struktura potraživanja sa osvrtom na stanje potraživanja, period na koji se odnosi i koje su aktivnosti poduzete za naplatu tih potraživanja niti je u potpunosti utvrđeno stvarno stanje potraživanja, s obzirom da su iskazana i potraživanja koja su naplaćena u ranijem periodu, koja su nenaplativa ili su zastarjela.

S obzirom na to da komisija nije izvršila popis poslovnih prostora i stanova koji nisu evidentirani u glavnoj knjizi Općine za koje postoje evidencije nadležnih općinskih službi, niti je konstatovala neslaganje stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava u pripremi i motornih vozila, niti je utvrdila stvarno stanje potraživanja, ne možemo potvrditi da je izvršen sveobuhvatan popis imovine (stalnih sredstava i potraživanja) i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***popisom utvrditi stvarno stanje sredstava i potraživanja, te izvršiti sveobuhvatno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 20.450.738 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 18.732.804 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu od 1.717.934 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 5.600.367 KM, dok je na kraju godine iznosilo 7.318.301 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 9.349.823 KM, od čega se najveći dio odnosi na potraživanja za zakup poslovnih prostora (8.762.975 KM) i po osnovu korištenja javnih površina (188.479 KM). Prema prezentiranoj dokumentaciji, dio ovih potraživanja odnosi se na pokrenute sudske postupke koji još nisu okončani, dok se dio odnosi na potraživanja za koja se donesena rješenja o izvršenju u ranijim periodima, ali je naplata ovih potraživanja djelimično ili u potpunosti neizvjesna zbog nepostojanja sredstava za naplatu, smrti korisnika, u stečajnim postupcima nije bilo sredstava za naplatu potraživanja i sl. Uvidom u odabrani uzorak prezentirana je dokumentacija da su iscrpljene mogućnosti naplate (obustavljeno rješenje o izvršenju, nemogućnost naplate iz stečajne mase). Općina je poduzela aktivnosti na uspostavi sveobuhvatne evidencije o ovim potraživanja (s podacima o predmetu, po kojem osnovu iz kojeg perioda datiraju, te statusu predmeta i razlog neizvjesnosti naplate).

8. JAVNE NABAVKE

Planom javnih nabavki Općine od 3. 2. 2022. godine planirane su nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 6.474.620 KM,⁵⁰ od čega se 4.970.823 KM odnosi na plan nabavki za tekuću godinu, a ostatak iznosa odnosi se na planiranu realizaciju po ugovorima na osnovu okvirnih sporazuma zaključenih iz ranijeg perioda. Planom javnih nabavki nisu obuhvaćeni direktni sporazumi. Revizijom smo utvrdili da su u toku godine pojedini postupci javnih nabavki koji nisu predviđeni prvobitnim planom, a za koje su sredstva odobrena izmjenama i dopunama Budžeta i iz sredstava drugih nivoa vlasti, pokretani na osnovu pojedinačnih odluka o pokretanju postupaka javne nabavke. Nisu usvojene izmjene i dopune plana nabavke. Prema prezentiranim podacima, posebnim odlukama planirane su nabavke u vrijednosti od 2.887.141 KM, tako da je za 2022. godinu planirana vrijednost nabavki uključujući prvobitni plan i posebne odluke u iznosu od 9.361.761 KM. **Ovakav način planiranja ne daje potpune informacije o postupcima koji se planiraju provesti.**

Prema pregledu izvršenih postupaka javnih nabavki u 2022. godini, Općina je po provedenim postupcima zaključila ugovore ukupne vrijednosti 6.607.629 KM, od čega putem otvorenih postupaka 5.376.195 KM, putem pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja 187.758 KM, putem direktnih postupaka 943.672 KM i putem konkurentskih zahtjeva za dostavu ponude 100.005 KM.

Uzorkom su obuhvaćeni postupci nakon kojih su zaključeni ugovori u vrijednosti 4.647.020 KM, i to: šest otvorenih postupaka ukupne ugovorene vrijednosti 4.500.029 KM, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja ukupne ugovorene vrijednosti 121.715 KM i 11 direktnih sporazuma u vrijednosti 63.737 KM.

Općina je u toku godine poništavala pojedine postupke javnih nabavki odlukama načelnika jer su pristigle ponude bile iznad procijenjene vrijednosti (izvođenje radova na čišćenju Bistričkog potoka, čišćenje korita rijeke Mošćanica). Za dio postupaka rješenjima Ureda za razmatranje žalbi usvojene su žalbe na tendersku dokumentaciju, kao i žalbe zbog propusta u ocjeni ponuda.

⁵⁰ Vrijednost iskazana sa PDV-om

Kao primjer navodimo otvorene postupke javnih nabavki za: izvođenje radova na postavljanju i održavanju saobraćajne signalizacije, nabavka opreme i posebnih objekata na cesti za smirivanje saobraćaja na području općine za period 1. 3. 2022. godine zaključno sa 31. 12. 2024. godine, izvođenje radova rasvjete u tunelu Vratnik, nabavka arhivskih regala. U pojedinačnim slučajevima nakon razmatranja uložene žalbi u ponovnoj ocjeni ponuda izabran je drugi ponuđač u odnosu na prvobitno odabranog ponuđača (nabavku teretnog motornog vozila sa aktivnim pogonom na sva četiri točka za potrebe Službe civilne zaštite Općine planirana vrijednost 69.615 KM), ali ugovor nije zaključen jer izabrani ponuđač odbio zaključivanje ugovora. Navedeno upućuje na nedostatke prilikom procjene vrijednosti predmeta nabavke i da prethodno nije provedeno adekvatno istraživanje tržišta, u ocjeni ponuda, kao i na propuste pri sačinjavanju tenderske dokumentacije.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, za nabavku sadnog materijala za poljoprivredne proizvođače na području općine provedena su tri direktna sporazuma (ukupno 20.883 KM). Također, u toku godine vršene su nabavke građevinskog materijala i isporuka do krajnjeg korisnika (57.468 KM) i izvođenja građevinskih radova na stambenim jedinicama po mjesnim zajednicama (34.924 KM) na osnovu više provedenih direktnih sporazuma, te usluge molersko-farbarskih radova (13.339 KM) na osnovu dva direktna postupka. S obzirom na to da se radi o istovrsnim predmetima nabavki i ukupnu vrijednost izvršenih nabavki, navedeno ukazuje da nije proveden odgovarajući postupak nabavke, što nije u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom. **Također, navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o direktnom sporazumu⁵¹ kojim je utvrđeno da se postupak direktnog sporazuma može provesti kada je procijenjena vrijednost istovrsnih roba usluga ili radova na godišnjem nivou jednaka ili manja od 6.000 KM, kao i da ugovorni organ može tokom jedne godine za isti predmet nabavke potrošiti do 6.000 KM.**

Otvoreni postupak javne nabavke za **ljetno održavanje saobraćajnica na području općine za period 15. 3. 2022. zaključno sa ljetnom sezonom 2024. godine (okvirni sporazum)** pokrenut je odlukom načelnika od 2. 2. 2022. godine. Prema izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, preuzelo ju je 17 zainteresiranih ponuđača, a ponude je dostavilo pet ponuđača. Nakon okončane procedure nabavke i provedene e-aukcije, Općina je 20. 4. 2022. godine potpisala Okvirni sporazum o izvođenju radova na navedeni period sa konzorcijem ponuđača „Oxa“ d.o.o. Sarajevo, „Braća Mujić“ d.o.o. Sarajevo i „Beton fresh“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 2.210.000 KM. Po osnovu Okvirnog sporazuma za ljetno održavanje cesta zaključivani su pojedinačni ugovori za održavanje ulica, a prema prezentiranoj dokumentaciji, u 2022. godine realizovano je 1.364.423 KM. Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju realizacije ovog ugovora nismo uočili značajnije nepravilnosti.

Otvoreni postupak javne nabavke za **izvođenje radova na rekonstrukciji Trga oslobođenja Alija Izetbegović – Općina Stari Grad Sarajevo**, pokrenut je odlukom načelnika od 21. 3. 2022. godine, procijenjene vrijednosti od 450.450 KM. Prema izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije istu je preuzelo 20 zainteresiranih ponuđača, a ponude su dostavila dva ponuđača. Ponude su dostavili: „Ensa“ d.o.o Jablanica (450.108 KM) i „Mibral“ d.o.o. Sarajevo (655.042 KM). Nakon održane e-aukcije nije bilo izmjena cijena. Ugovor o izvođenju radova zaključen je između Općine i „Ensa“ d.o.o. Jablanica 17. 5. 2022. godine u iznosu od 450.108 KM, s ugovorenim rokom izvođenja radova od 45 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao. **Utvdili smo da je u ovom postupku nabavke razlika u ponuđenoj cijeni između prvorangiranog i drugorangiranog ponuđača bila viša od 20%, a da nije traženo pojašnjenje od ponuđača. Ovo nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i članom 17. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije, kojim je utvrđeno da je ugovorni organ obavezan da od ponuđača traži objašnjenje cijene ponude kada je za više od 20% niža od cijene drugorangirane prihvatljive ponude.**

⁵¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 90/14

Prema prezentiranoj dokumentaciji, ukupno izvedeni radovi po ovom ugovoru iznosili su 450.068 KM. Izvođač radova uveden je u posao 17. 5. 2022. godine, a radovi na terenu okončani su 12. 7. 2022. godine, što je konstatovano u građevinskom dnevniku. U toku realizacije ugovora obustavljeni su radovi zbog vremenskih uslova, što je konstatovano u građevinskom dnevniku, a uz saglasnost projektanta bile su i određene izmjene projekta. Završni izvještaj nadzornog organa sačinjen je i primopredaja izvedenih radova izvršena je 14. 11. 2022. godine. Prema datom obrazloženju značajan protok vremena od završetka radova do primopredaje je nastao zbog sortiranja tehničke dokumentacije od izvođača radova i kontrole radova od nadzornog organa. Okončana situacija ispostavljena je 7. 11. 2022. godine.

Otvoreni postupak javne nabavke za **izgradnju separatne kanalizacione mreže u dijelovima ulice Baruthana od boja 71 do ulice Hladivode broj 70, MZ Moščanica**, procijenjene vrijednosti od 600.210 KM, pokrenut je odlukom načelnika od 17. 6. 2022. godine. Tendersku dokumentaciju je preuzelo osam zainteresovanih ponuđača, a ponude su dostavila dva ponuđača i to „Mibral“ d.o.o Sarajevo u iznosu od 600.104 KM i „Harysco“ d.o.o. Sarajevo 601.173 KM. Nakon e-aukcije nije bilo promjena cijene. Ugovor o izvođenju radova potpisan je 19. 8. 2022. godine sa „Mibral“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 600.104 KM, a ugovoreni rok za izvođenje radova je 50 kalendarskih dana od dana uvođenja izvođača u posao. Prema prezentiranoj dokumentaciji radovi po ovom ugovoru započeli su 12. 9. 2022. godine, a obustavljeni su u periodu 29. 9 do 17. 10. 2022. godine zbog kolizije projektovanog separatnog kolektora s postojećim podzemnim instalacijama gasa, vode i elektro kablova. Prema izjavi o završetku radova radovi su okončani 14. 12. 2022. godine. Do kraja 2022. godine realizovano iskazao je ukupno 393.780 KM (prva i druga privremena situacija iz oktobra i novembra 2022. godine), a okončana situacija je ispostavljena u februaru 2023. godine prema kojoj su ukupno izvedeni radovi po ovom ugovoru 409.875 KM. U trenutku okončanja revizije nije izvršena konačna primopredaja radova zbog spriječenosti nadzornog inženjera ispred krajnjeg korisnika (KJKP Vodovod i kanalizacija Sarajevo). **Shodno navedenom, konstatujemo da radovi nisu izvršeni u ugovorenom roku i u godini kada su sredstva planirana.**

Postupak **nabavke rekonstrukcija kraka ulice Faletići u dužini od 400 m**, od raskrsnice sa ulicom Baruthana do ukrštanja ulica Donje Biosko i Faletići pokrenuta je odlukom načelnika 8. 4. 2022. godine, procijenjene vrijednosti od 129.870 KM. Kriteriji za dodjelu ugovora utvrđeni su: cijena 90%, rok izvođenja radova: 5% i garantni rok: 5%. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 6 pravnih lica, a na postupak se prijavio jedan ponuđač „Demus“ d.o.o. Sarajevo sa ponudom od 129.823 KM, rokom isporuke od 20 dana i garantnim periodom od 36 mjeseci. S obzirom da je jedan ponuđač nije bilo e-aukcije. Ugovor sa navedenim ponuđačem zaključen je 6. 6. 2022. godine sa rokom od 20 dana od uvođenja u posao. Prema prezentiranoj dokumentaciji radovi su započeli 27. 6. 2022. godine (tako je rok bio 17. 7. 2022. godine), ali je Općina na zahtjev izvođača radova i uz saglasnost nadzornog organa produžio rok za 14 dana tj. do 31. 7. 2022. godine. Radovi su završeni 29. 7. 2022. godine, što je konstatovano u građevinskom dnevniku. Okončana situacija je ispostavljena 19. 8. 2022. godine u iznosu 129.823 KM. **Iako je primljena samo jedna ponuda, ističemo da nije ispoštovan rok za izvođenje radova koji je tenderskom dokumentacijom utvrđen kao jedan od kriterija za dodjelu ugovora.**

Shodno navedenom, zbog propusta prilikom planiranja nabavki, ocjene ponuda i sačinjavanja tenderske dokumentacije, određeni postupci su poništeni ili vraćeni na ponovno odlučivanje (za pet predmeta nabavki).

Plan javnih nabavki nije sačinjen na način da daje sveobuhvatne podatke po svim postupcima koji se planiraju provesti. Također, utvrdili smo da u pojedinim slučajevima tokom provođenja postupaka javne nabavke Općina nije tražila pojašnjenje neprirodno niskih cijena (postupak nabavke radova na rekonstrukciji Trga Alije Izetbegovića), a za istovrsne postupke nabavke nije proveden odgovarajući postupak (provedeno više direktnih sporazuma za istovrsne predmete nabavke, ukupno za više vrsta i predmeta nabavke u iznosu od najmanje 126.613 KM), što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije.

Preporuka:

- *potrebno je da plan javnih nabavki sadrži podatke o svim postupcima koji se planiraju provesti, zahtijevati pojašnjenja neprirodno niskih ponuda i primjenjivati odgovarajuću vrstu postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, te osigurati dosljednu primjenu zaključenih ugovora u dijelu koji se odnosi na poštovanje rokova izvođenja radova.*

9. OSTALI NALAZI

9.1 Sudski sporovi

Nije nam prezentiran Izvještaj o radu Općinskog pravobranioca za 2022. godinu, a prema dostavljenom tabelarnom pregledu pravosnažne sudske presude u predmetima za koje je Općina pokrenula tužbe iznose 170.760 KM, od čega su najznačajnije tužbe po osnovu duga za zakup poslovnog prostora (105.934 KM) i tužbe po osnovu neosnovanog bogaćenja (55.536 KM). Ukupna vrijednost tužbi pokrenutih protiv Općine je 551.744 KM, od čega su donesene pravosnažne presude u vrijednosti od 242.144 KM (najznačajnije po osnovu naknade štete 137.119 KM).

Revizijom smo utvrdili smo da Općina ima značajan broj pokrenutih sudskih postupaka, od kojih su najvećim dijelom postupci iz ranijeg perioda po osnovu neplaćenih obaveza za zakupa poslovnih prostora i korištenje javnih površina, prijava potraživanja u stečajnim postupcima. Za dio ovih potraživanja donesena su sudska rješenja o izvršenju u ranijem periodu, ali koja nisu još naplaćena zbog nepostojanja sredstava za naplatu i nemogućnosti pronalaska tuženih. Dio potraživanja po sudskim postupcima za koje su donesene tužbe i/ili izvršna rješenja evidentiran je u okviru pozicije sumnjivih i spornih potraživanja, dok je dio potraživanja koji su neizvjesni ili za koje nisu okončani sudski postupci iskazan u vanbilansnoj evidenciji (tačke 6.2.1.2 i 7. Izvještaja).

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godine Općina je 7. 8. 2023. godine dostavila komentar u kojem je navela da je u najvećoj mjeri saglasna sa Nacrtom i datim preporukama, te je u prilogu dostavila primjedbe Općinskog pravobranilaštva na Nacrt izvještaja.

Općinsko pravobranilaštvo dostavilo je obrazloženja koja se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja i prezentiranje izvještaja o radu za 2022. godinu. Navedene primjedbe nisu imale uticaja na izmjene nalaza u izvještaju jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- u vezi sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora navedeno je da je u toku revizije prezentirano da su poduzete aktivnosti na naplati potraživanja i o razlozima nemogućnosti njihove naplate, što u Izvještaju nije osporeno. Naime, u Izvještaju su navedeni najveći iznosi potraživanja u uzorku i razlog zbog kojih nije izvršena naplata, te su navedeni predmeti za koje su iscrpljene mogućnosti naplate, zbog čega nismo mogli potvrditi osnovanost njihovog knjigovodstvenog iskazivanja u poslovnim knjigama. Zbog navedenog ovaj komentar nije imao uticaja na izmjenu nalaza i preporuka;
- u vezi sa sudskim sporovima i izvještajem o radu Pravobranilaštva u komentaru je navedeno da su dostavljeni tabelarni pregledi sudskih postupaka, da ne postoji obligatorno propisana obaveza za dostavljanje podataka o njegovom radu i da je izvještaj o radu u skladu sa propisima podnesen i usvojen od Općinskog vijeća. S tim u vezi ističemo da u revizorskom izvještaju nije osporeno da nisu prezentirani tabelarni podaci o statusu sudskih sporova u toku, niti da izvještaj o radu nije podnesen i usvojen od Vijeća, već da, iako je traženo u toku revizije, nije nam prezentiran izvještaj o radu.

U vezi sa komentarom da ne postoji obligatorno propisana obaveza za dostavljanje podataka o njegovom radu ističemo da Ured poslove iz svoje nadležnosti obavlja u skladu sa Zakonom o reviziji u FBiH, a s obzirom na to da su finansijske transakcije Općinskog pravobranilaštva iskazane u finansijskim izvještajima Općine, samim tim i ono je predmet revizije. Zakonom su utvrđena ovlaštenja Ureda za reviziju za prikupljanje informacija, te pristup prostorijama i dokumentaciji, kao i da se ovlaštenja data Uredu u svrhu ili u vezi sa funkcijama iz nadležnosti ne ograničavaju ni po kojem drugom zakonu. Zbog toga navedeni komentari nisu imali uticaja na date nalaze i preporuke.

U komentaru je navedeno da je jedan dio preporuka već implementiran (u vezi sa uključivanjem bankovnog računa preko kojeg se vrše transakcije za boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu u Jedinstveni račun trezora i evidentiranje objekata koji se koriste na poziciji stalnih sredstava u upotrebi), te da će se aktivnosti na realizaciji ostalih preporuka poduzeti po sticanju uslova za realizaciju, odnosno po okončanju izbora novog načelnika.

Reviziju Općine Stari Grad Sarajevo obavio je revizorski tim u sastavu: Vildana Hadžović – voditeljica tima, Belma Đulić – članica tima, i Selma Kešetović – članica tima.

Voditeljica tima

Vildana Hadžović, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
institucija kantona, gradova i općina**

Amela Mulahalilović, s.r.

V. PRILOZI

1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

BOSNA I HERCEGOVINA				OBRAZAC GIB	
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE					
		Identifikacijski broj: 4200738880009		šifra po kvalifikacionoj djelatnosti: 84.11	
				Organizacijski broj: _____	
Nadležno ministarstvo: Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo		Operativni broj: _____		Fukcionalni kod: _____	
Potrošačka jedinica-glava: Općina Stari Grad Sarajevo					
Sjedište potrošačke jedinice: Zelenih beretki 4					
				Fond: _____	
				Pojedinačni obrasci: _____	
				Konsolidovani obrasci: _____	

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2022. do 31.12.2022.

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6	7		
1		PRIHODI (2+17+36)	200	23.031.874	20.450.738	17.682.520	-2.581.136	88,8%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	7.344.651	7.606.888	6.071.252	262.237	103,6%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	181	76	152	-105	42,0%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	181	76	152	-105	42,0%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	

9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	0	0	0	
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	0	0	0	
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	2.450.000	2.700.496	1.789.874	250.496	110,2%
12	714100	Porez na imovinu	211	2.450.000	2.700.496	1.789.874	250.496	110,2%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	0	0	0	
14	716000	Porezi na dohodak	213	305.000	320.065	269.591	15.065	104,9%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	4.588.770	4.586.251	4.005.780	-2.519	99,9%
16	719000	Ostali porezi	215	700	0	5.855	-700	0,0%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	12.269.203	11.357.526	10.133.402	-911.677	92,6%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	7.625.100	7.434.525	6.491.734	-190.575	97,5%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	6.267.000	7.198.701	5.858.430	931.701	114,9%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	1.200.100	70.595	549.841	-1.129.505	5,9%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	158.000	165.229	83.463	7.229	104,6%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	4.588.103	3.844.501	3.606.728	-743.602	83,8%
27	722100	Administrativne takse	226	41.500	35.354	30.630	-6.146	85,2%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	440	0	
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	465.000	497.252	460.591	32.252	106,9%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	2.530.180	2.336.119	2.396.801	-194.061	92,3%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	1.246.623	672.922	425.973	-573.701	54,0%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	68.300	71.256	53.703	2.956	104,3%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	236.500	231.598	238.590	-4.902	97,9%
34	723000	Novčane kazne	233	56.000	78.425	34.940	22.425	140,0%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	75		75	
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	3.418.020	1.486.324	1.477.866	-1.931.696	43,5%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	902.730	679.578	431.846	-223.152	75,3%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	2.363.240	677.396	1.030.814	-1.685.844	28,7%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	
42	733100	Donacije	241	152.050	129.350	15.206	-22.700	85,1%

43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	23.840.522	16.689.526	14.774.866	-7.150.996	70,0%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	7.320.800	7.133.912	6.626.291	-186.888	97,4%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	6.314.000	6.176.595	5.821.238	-137.405	97,8%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	1.006.800	957.317	805.053	-49.483	95,1%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	677.300	660.207	610.921	-17.093	97,5%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	3.861.840	2.681.875	2.334.300	-1.179.965	69,4%
49	613100	Putni troškovi	248	33.000	18.672	5.241	-14.328	56,6%
50	613200	Izdaci za energiju	249	280.600	263.231	246.678	-17.369	93,8%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	279.200	249.578	227.280	-29.622	89,4%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	666.920	273.081	173.177	-393.839	40,9%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	50.000	37.547	31.249	-12.453	75,1%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	11.750	9.351	10.357	-2.399	79,6%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	338.300	237.408	163.989	-100.892	70,2%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	29.800	24.107	36.380	-5.693	80,9%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	2.172.270	1.568.900	1.439.949	-603.370	72,2%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	4.825.612	3.374.087	2.225.558	-1.451.525	69,9%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	243.000	215.115	36.587	-27.885	88,5%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	2.251.110	1.085.945	770.159	-1.165.165	48,2%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	1.232.702	1.043.912	755.522	-188.790	84,7%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	611.500	591.089	376.044	-20.411	96,7%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	304.300	256.031	196.049	-48.269	84,1%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	183.000	181.995	91.197	-1.005	99,5%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	6.841.870	2.542.883	2.720.885	-4.298.987	37,2%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	5.993.770	1.938.155	1.912.740	-4.055.615	32,3%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	302.000	235.555	85.951	-66.445	78,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	521.100	344.173	722.194	-176.927	66,0%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	25.000	25.000		0	100,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	

75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	296.600	296.562	256.911	-38	100,0%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	296.600	296.562	256.911	-38	100,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	16.500			-16.500	0,0%
81		TEKUĆI SUFCIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	-808.648	3.761.212	2.907.654	4.569.860	-465,1%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	9.323	0	
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	9.323	0	
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	6.755.828	2.917.408	1.685.065	-3.838.420	43,2%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	45.000	0	103.950	-45.000	0,0%
89	821200	Nabavka građevina	288	2.615.423	0	1.415.992	-2.615.423	0,0%
90	821300	Nabavka opreme	289	614.065	237.589	84.592	-376.476	38,7%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	125.000	124.617	77.703	-383	99,7%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	3.356.340	2.555.202	2.828	-801.138	76,1%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	6.755.828	2.917.408	1.675.742	-3.838.420	43,2%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFCIT (81 minus 94)	294	-7.564.476	843.804	1.231.912	8.408.280	-11,2%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295	0	0	0	0	
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	

103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313	0	0	0	0
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	0	0	0	0
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	0	0	0	0
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA (115 minus 124)	330	0	0	0	0

132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-7.564.476	843.804	1.231.912	8.408.280	-11,2%
133		SINETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	30.596.350	19.606.934	16.459.931	-10.989.416	64,1%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	11.836.171	11.144.938	10.002.778	-691.233	94,2%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	10.618.881	10.133.741	9.090.534	-485.140	95,4%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0			
137	013	Opće usluge	336	1.001.040	851.188	749.713	-149.852	85,0%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0		0	
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0		0	
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	216.250	160.009	162.531	-56.241	74,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0		0	
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0		0	
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	4.119.881	472.737	169.469	-3.647.144	11,5%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0			
145	022	Civilna odbrana	344	2.431.028	90.441	120.375	-2.340.587	3,7%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0		0	
147	024	liR Odbrana	346	0	0		0	
148	025	Odbrana n. k.	347	1.688.853	382.296	49.094	-1.306.557	22,6%
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	146.650	141.667	40.000	-4.983	96,6%
150	031	Policijske usluge	349	0	0			
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	125.000	125.000	40.000		100,0%
152	033	Sudovi	351	0	0			
153	034	Zatvori	352	0	0			
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	21.650	16.667		-4.983	77,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0			
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	1.125.680	983.878	729.050	-141.802	87,4%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	195.480	175.945	70.351	-19.535	90,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	178.200	160.820	155.718	-17.380	90,2%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0		0	
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	41.000	16.618	20.913	-24.382	40,5%
161	045	Transport	360	328.500	328.043	141.803	-457	99,9%
162	046	Komunikacije	361	67.000	41.830	94.058	-25.170	62,4%
163	047	Ostale industrije	362	273.000	239.695	194.611	-33.305	87,8%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	42.500	20.927	51.596	-21.573	49,2%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0		0	

166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	31.000	18.271	11.592	-12.729	58,9%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0		0	
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	31.000	18.271	11.592	-12.729	58,9%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0		0	
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0		0	
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0		0	
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0		0	
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	10.757.293	4.631.193	3.825.478	-6.126.100	43,1%
174	061	Stambeni razvoj	373	275.000	232.081	85.951	-42.919	84,4%
175	062	Razvoj zajednice	374	7.531.693	3.056.919	2.134.639	-4.474.774	40,6%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	2.337.000	1.131.686	1.323.297	-1.205.314	48,4%
177	064	Ulična rasvjeta	376	320.000	20.913	128.339	-299.087	6,5%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0		0	
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	293.600	189.594	153.252	-104.006	64,6%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	30.500	29.357	36.815	-1.143	96,3%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	7.000	6.060		-940	86,6%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0		0	
183	073	Bolničke usluge	382	3.500	3.297	1.815	-203	94,2%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0		0	
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0		0	
186	076	Zdravstvo n. k.	385	20.000	20.000	35.000	0	100,0%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	897.895	713.054	504.374	-184.841	79,4%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	121.500	67.899	131.108	-53.601	55,9%
189	082	Usluge kulture	388	347.885	253.207	47.885	-94.678	72,8%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0		0	
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	85.660	85.656	127.000	-4	100,0%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	301.850	266.792	143.381	-35.058	88,4%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	41.000	39.500	55.000	-1.500	96,3%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	811.740	702.286	595.040	-109.454	86,5%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	422.400	357.200	252.104	-65.200	84,6%
196	092	Srednje obrazovanje	395	7.000	6.099	5.745	-901	87,1%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	3.000	0		-3.000	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0		0	
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	204.340	170.867	140.271	-33.473	83,6%

200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0		0	
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0		0	
202	098	Obrazovanje n. k.	401	175.000	168.120	196.920	-6.880	96,1%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	839.540	769.553	545.335	-69.987	91,7%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	166.600	164.000	108.000	-2.600	98,4%
205	102	Starost	404	45.000	45.000	45.000	0	100,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0		0	
207	104	Porodica i djeca	406	134.100	118.300	114.300	-15.800	88,2%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0		0	
209	106	Stanovanje	408	5.000	0		-5.000	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	50.000	43.725	46.146	-6.275	87,5%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0		0	
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	438.840	398.528	231.889	-40.312	90,8%
U Sarajevu, 12.02.2023. godine								
Certificirani računovođa:			M.P.	Rukovodilac:				
Emina Kalajdžić				Ibrahim Hadžibajrić				
Broj dozvole: 7114/5								

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo
Nadležno ministarstvo

OPĆINA STARI GRAD Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Stari Grad
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4200738880009

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	16.832.850	14.949.392	112,60
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	7.318.300	5.600.367	130,68
4	120000	Vrijednosni papiri	003	47.000	36.700	128,07
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	4.148.362	4.810.093	86,24
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	5.300.000	4.500.000	117,78
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	19.188	2.232	859,68
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	37.057.188	34.812.547	106,45
12	011000	Stalna sredstva	011	46.290.953	43.224.165	107,10
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	9.233.765	8.411.618	109,77
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	37.057.188	34.812.547	106,45
15	020000	Dugoročni plasmani	014	0	0	
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	0	0	
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	0	0	
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	53.890.038	49.761.939	108,30

Kontrolni broj: 108470462456

* 1 0 8 4 7 0 4 6 2 4 5 6 *
str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	13.801.089	6.959.970	198,29
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.507.332	1.048.080	143,82
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	7.245		
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	12.286.512	5.911.890	207,83
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	14.477.973	14.477.972	100,00
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	14.477.973	14.477.972	100,00
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	0	0	
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	25.610.976	28.323.997	90,42
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	23.009.925	20.759.521	110,84
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	2.601.051	7.564.476	34,39
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	0	0	
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	53.890.038	49.761.939	108,30

Sarajevo-Stari Grad, 12.02.2023.
Mjesto i datum

KALAJDŽIĆ (ADIL) EMINA
Certifikovani računovođa

Ibrahim Hadžibajrić
Rukovodilac

CR-7114/5
Broj dozvole

M.P.

033/282-343
Kontakt

Kontrolni broj: 108470462456

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo
Nadležno ministarstvo

OPĆINA STARI GRAD Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Stari Grad
Sjedište potrošačke jedinice

4200738880009 *
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0
Organizacioni broj
0
Operativni broj
0
Funkcionalni kod
0 *158192923055 *
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2	3	4	
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	20.450.738
2	710000	Prihodi od poreza	451	7.606.887
3	720000	Neporezni prihodi	452	11.357.452
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	808.928
5	740000	Kapitalni transferi	454	677.396
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	75
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	0
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	20.450.738
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	15.815.396
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	7.133.912
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	660.207
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	1.832.121
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	3.374.087
20	615000	Kapitalni transferi	468	2.518.507
21	616000	Izdaci za kamate	469	296.562
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	2.917.408
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	2.917.408
24		Finansiranje (25+26)	472	0
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	0
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	18.732.804
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	1.717.934
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	5.600.367
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	7.318.301

Sarajevo-Stari Grad, 12.02.2023.
Mjesto i datum

KALAJDŽIĆ (ADIL) EMINA
Certifikovani računovođa

Ibrahim Hadžibajrić
Rukovodilac

CR-7114/5
Broj licence

M.P.

033/282-343
Kontakt

Kontrolni broj: 158192923055

str. 1 od 1

